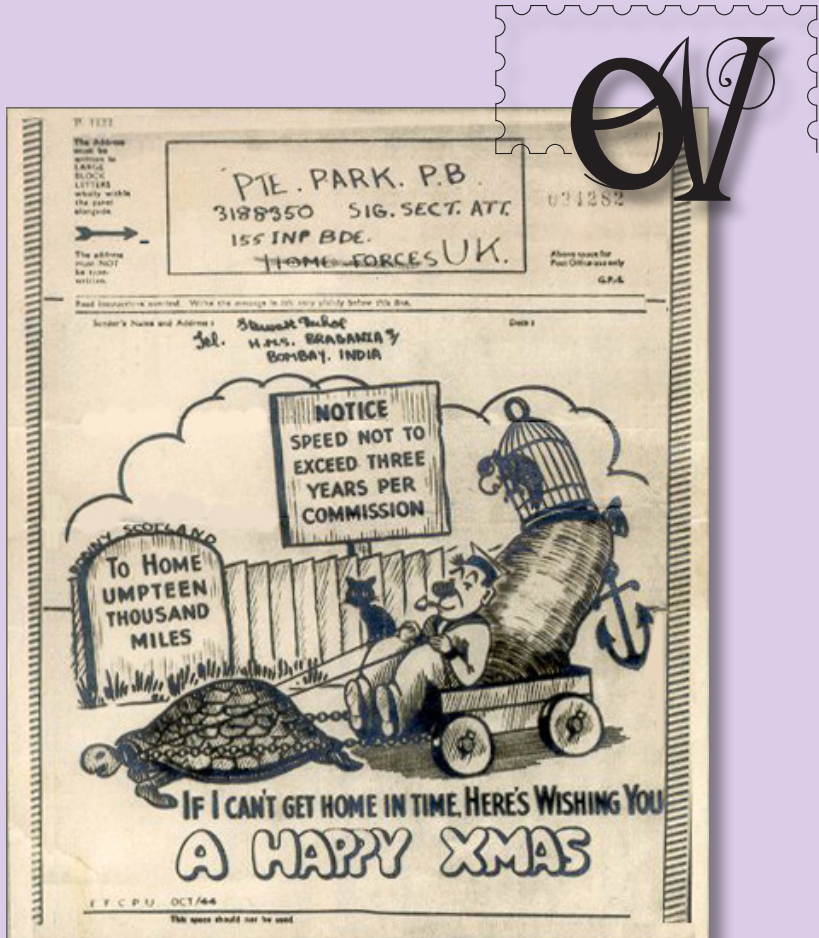

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

Πανελλήνιος Σύλλογος
Θεματικού Φιλοτελισμού & Νεότητας

Τριμηνιαίο φιλοτελικό & πολιτιστικό περιοδικό

Έτος 12^ο, Αρ. 45. Ιανουάριος-Μάρτιος 2011

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

Τριμηνιαία Περιοδική Έκδοση, Έτος 12^ο, Τεύχος 45^ο, Ιανουάριος-Μάρτιος 2011
Ιδιοκτήτης: ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΜΟΥ & ΝΕΟΤΗΤΑΣ
Εκδότης-Διευθυντής: Π.Λεούσης.

Συντακτική Επιτροπή: Π.Λεούσης, Π.Καγκελάρης, Α.Ιατρίδης
Αγίου Δημητρίου 12, 14452 Μεταμόρφωση. Τηλ. 210 2825134, p_leoussis@hotmail.com

www.thematic-philatelist.gr, <http://themaphila.blogspot.com>

Υπεύθυνος τυπογραφείου: "NO+ADO", Κυριάκος Αλεξίου & Σια ΕΕ
Διανέμεται δωρεάν στα μέλη. Ετήσια Συνδρομή € 15. Εγγραφή € 5.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Γράμμα του προέδρου	1
Διοικητικός απολογισμός 2010	2
Δικά μας και δικά σας νέα	4
Η γιορτή της βασιλόπιτας του 2011	5
Η ανταρσία του Μπάουμπι	6
Νέος κατάλογος ολυμπιακών γραμματοσήμων	10
Ιππόκαμπος ή αλογάκι της θάλασσας	11
Νίνο Ρότα	12
Νέες ταχυδρομικές επινοήσεις	14
Ο λόγος περί του σκόρδου!	15
Βασίλισσα Νεφερίτι. Στη Γερμανία ή στην Αίγυπτο;	16
Οι ελβετικοί σουγιάδες	17
Αναδρομή στις Ελληνικές Φιλοτελικές Εκθέσεις	18
Ανοικτή Επιστολή: <i>Ισορροπία</i> (Β' μέρος)	22
Οι ξυλοπόδαροι	24
Αχ! Αυτό το πλάνο	27
Τοξοβολία, ένα θεϊκό άθλημα	28
Ειδικές αναμνηστικές σφραγίδες Ελλάδας, 2010	31
Από την αίγα Αμάλθεια και το κέρασ της, έως την αιγίδα της ...FIP!	32
Μαρία η Μαγδαληνή	34
Λιλί Μαρλέν. Ποιός τη θυμάται;	37
Νέες εκδόσεις Ελλάδας - Κύπρου - ΟΗΕ	41

CONTENTS

Editorial	1
2010; The society's annual report	2
Philatelic news	4
The society's celebration for the New Year	5
The mutiny on the Bounty	6
A new catalogue of Olympic stamps	10
The seahorse	11
Nino Rota	12
New postal inventions	14
The talk about ...garlic!	15
Queen Nefertiti; in Germany or in Egypt?	16
The Swiss knives	17
History of the Greek philatelic exhibitions	18
Open letter: <i>The balance</i> (2nd part)	22
The stiltwalkers	24
Examples of plans	27
Archery; a divine sport	28
Greek special postmarks of 2010	31
From the goat Amalthea and its horn, to the patronage of ...FIP!	39
Maria Magdalena	34
Lili Marleen; who remembers her?	37
New issues of Greece, Cyprus, UN	41

Εικόνα εξωφύλλου: *Airgraph M. Βρετανίας (Β' Παγκοσμίου Πολέμου) που υποστηρίζει πλήθος θεμάτων.*

THE THEMATIC PHILATELIST

Quarterly Journal. Year 12th. No 45, January-Mars 2011

Owner: THE PANHELLENIC SOCIETY OF THEMATIC PHILATELY & YOUTH

Editor-Director: Pantelis Leoussis

Editorial Committee: P. Leoussis, P. Cangelaris, A. Iatridis

Address: 12, Agiou Dimitriou Str., GR-14452 Metamorphosi, Athens

Tel. +31- 210-2825134; e-mail: p_leoussis@hotmail.com

www.thematic-philatelist.gr, <http://themaphila.blogspot.com>

The journal is distributed gratis to the members
Annual subscription € 15. New members' subscription € 5

**Μαθαίνω στο παιδί
την αξία του
"Σολφερίνο"**

**Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο του
Πανελληνίου Συλλόγου Θεματικού Φιλοτελισμού**
(όπως προέκυψε μετά τις αρχαιρεσίες της 23ης Μαρτίου 2011)

Παντελής Λεούσης Πρόεδρος,
Παναγιώτης Καγκελάρης Αντιπρόεδρος,
Ιωακείμ Χαλβατζιδόπουλος Γ. Γραμματέας,
Αλέκος Ιατρίδης Ταμίας,
Βασίλης Αγραφιώτης Έφορος,
Θανάσης Απέργης (Θεσσαλονίκη) μέλος,
Αριστομένης Καλυβιώτης (Καρδίτσα) μέλος.

Εξελεγκτική Επιτροπή:
Βασίλης Αποστολόπουλος
Παναγιώτης Θεοδωρόπουλος
Ευάγγελος Ολύμπιος

Ο Θεματικός φιλοτελιστής έχει τιμηθεί με τα εξής μετάλλια:
EUROCUPRUM 2001 (Πολωνία) Χάλκινο, ΕΦΙΛΑ 2002 (Ελλάδα) Μεγάλο Αργυρό
TEMEX 2003 (Αργεντινή) Μεγάλο Αργυρό, BRNO 2005 (Τσεχία) Επάργυρο
JERUSALEM 2006 Αργυρό, BALKANFILA 2007 Μεγάλο Αργυρό, CHINA 2009 Αργυρό,
ANTVERPIA 2010 Αργυρό

Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα μας και το blog:

www.thematic-philatelist.gr

<http://themaphila.blogspot.com>

Αγαπητοί φίλοι,

Μία ελληνική εθνική έκθεση αποτελεί πάντα ένα ξεχωριστό και ιδιαίτερα ευχάριστο γεγονός για τον φιλοτελικό μας μικρόκοσμο. Όταν μάλιστα οργανώνεται σε μία πόλη της περιφέρειας, η σημασία του είναι ακόμα πιο μεγάλη, καθώς δίνει τη δυνατότητα σε ένα νέο κοινό, τελείως αμύητο στην πλειονότητα του, να πάρει έστω μία πρώτη γεύση του εκθεσιακού φιλοτελισμού, μία πρώτη εικόνα οργανωμένων συλλογών.

Αυτή τη φορά ήταν η σειρά της Φιλοτελικής Εταιρείας Πάτρας να μας εκπλήξει ευχάριστα με την πανέμορφη PATRAPHILEX. Ο συνδυασμός του όμορφου εκθεσιακού χώρου, του άριστου περιβάλλοντος, της φιλικής ατμόσφαιρας και πολλών αξιόλογων εκθεμάτων, άφησε σε όλους άριστες εντυπώσεις και έγραψε μία ακόμα σελίδα στην ελληνική φιλοτελική ιστορία.

Για το 2011 καταβάλλονται συντονισμένες προσπάθειες για κάτι πολύ πιο σημαντικό: μία Πανευρωπαϊκή Έκθεση, με την ευκαιρία των 150 χρόνων από την έκδοση του πρώτου ελληνικού γραμματοσήμου, της περιφημης Μεγάλης Κεφαλής του Ερμή. Ας ελπίσουμε ότι αυτή τα φορά τα Ελληνικά Ταχυδρομεία θα αντιληφθούν τη μεγάλη εθνική σημασία του εγχειρήματος και το ποσό αυτό θα προσφέρει στην ανύψωση και διεθνή απήχηση του ελληνικού φιλοτελισμού, όσο και του ελληνικού γραμματοσήμου.

Ερχόμενοι στα δικά μας, δύο είναι τα κύρια γεγονότα που μας γεμίζουν με ικανοποίηση και αισιοδοξία. Το πρώτο είναι η απίστευτη, όσο και απρόσμενη επιτυχία που σημειώνει το Blog του συλλόγου μας themaphila.blogspot.com. Η επισκεψιμότητά του ξεπέρασε ήδη κάθε προσδοκία και το κατέστησε ως ένα από τα περισσότερο δημοφιλή στο είδος του, παγκοσμίως. Το δεύτερο είναι ότι βρισκόμαστε στην ευχάριστη θέση να ανακοινώσουμε ότι πολύ σύντομα θα έχουμε πλήρη ανανέωση της ιστοσελίδας μας. Ίσως και μέσα στο Γενάρη του 2011 το thematic-philatelist.gr θα αλλάξει μορφή και λειτουργικότητα, θα γίνει ωραιότερο σε εμφάνιση και ευκολότερο στη χρήση του, ενώ εμπλουτίζεται ακόμα περισσότερο η θεματική αρθρογραφία του, σε σημείο που να καλύπτει απόλυτα κάθε απορία και κάθε ανάγκη πληροφόρησης κάθε σοβαρού εκθεσιακού θεματικού συλλέκτη.

Ας αποχαιρετίσουμε λοιπόν το 2010 με τις όσες καλές αναμνήσεις μας άφησε και ας υποδεχτούμε το 2011 με αισιοδοξία. Στους χαλεπούς καιρούς που περνά η χώρα μας, έχουμε ανάγκη από αισιοδοξία περισσότερο από κάθε άλλη φορά.

Χρόνια πολλά, Καλή χρονιά

Ο πρόεδρος

Διοικητικός απολογισμός έτους 2010

(Ομιλία του Προέδρου Π. Λεούση
κατά την Γενική Συνέλευση της 23.03.2011)

Αγαπητά μέλη του Συλλόγου,
Αγαπητοί φίλοι,

Για μια ακόμα φορά συναχτήκαμε εδώ, στο φιλόξενο εντευκτήριο της Ένωσης Ελλήνων Συλλεκτών Καρτών Μάξιμουμ, τηρώντας την επιταγή του καταστατικού μας για Διοικητικό και Οικονομικό Απολογισμό και για ανανέωση του Διοικητικού Συμβουλίου μας μέσω των ανά διετία αρχαιρεσιών.

Είμαστε όλοι τόσο γνωστοί και είναι τόσο γνωστές σε όλους οι δραστηριότητές μας, ώστε διαδικασίες σαν την σημερινή έχουν περισσότερο τυπικό-διαδικαστικό χαρακτήρα παρά ουσιαστικό.

Ωστόσο, πριν από κάθε απολογισμό και πεπραγμένα, οφείλουμε να σταθούμε για λίγο σε ένα εξαιρετικά δυσάρεστο γεγονός που σημάδεψε τη χρονιά που πέρασε: στη σημαντική απώλεια του ιστορικού προέδρου του συλλόγου μας, του Νομικού Καρδούλη. Μεθοδικός, οργανωτικός, ακούρατος, ανιδιοτελής, ανέλασε αμέτρητες ώρες από τη ζωή του προσπαθώντας να έρθει σε επαφή με δημάρχους, να οργανώσει εκθέσεις, να προβάλλει το φιλοτελισμό στους δήμους των προαστίων ή της περιφέρειας, να αρχειοθετήσει και να καταγράψει στοιχεία των ελληνικών φιλοτελικών εκθέσεων. Παρά το γεγονός ότι ο ίδιος δεν επεδίωξε να διακριθεί σαν συλλέκτης/εκθέτης, η παρουσία του στα ελληνικά φιλοτελικά πράγματα ήταν πάντα έντονη και ο ελληνικός φιλοτελισμός του οφείλει πολλά.

Θα σας παρακαλούσα να κρατήσουμε ενός λεπτού σιγή στη μνήμη του.

Χωρίς κανένα δισταγμό, θα ισχυριστούμε ακόμα μια φορά ότι είμαστε ικανοποιημένοι τόσο από την εν γένει πορεία του συλλόγου μας, όσο και από τις δραστηριότητες της χρονιάς που πέρασε.

Πρώτη και μεγαλύτερη ικανοποίηση νοιώθουμε από την εξέλιξη του *Θεματικού Φιλοτελιστή*. Το περιοδικό μας βελτιώθηκε και εξακολουθεί να βελτιώνεται, τόσο σε θεμα-

τολογία όσο και σε ποιότητα και εμφάνιση. Γι' αυτό και η αποδοχή του βαίνει συνεχώς αυξανόμενη και η αγάπη των αναγνωστών του είναι πλέον δεδομένη, συχνά και συγκινητική. Πώς να μην είναι τέτοια όταν επικοινωνούν μαζί σου ακόμα και άνθρωποι που ποτέ δεν γνώρισες προσωπικά για να σε συχαρούν, να σχολιάσουν κάποιο από τα περιεχόμενα άρθρα, να εκφράσουν την ανησυχία τους διότι θεώρησαν ότι καθυστέρησε το νέο τεύχος;

Είναι αλήθεια ότι μερικά από τα μέλη-αναγνώστες μας απλά "μαζεύουν γραμματόσημα". Αυτό αποτελεί και την αιτία για κάποια κριτική που δεχόμαστε. Την αντιπαρερχόμαστε με το βάσιμο επιχείρημα ότι, μέσω του περιοδικού μας, ο μεν αναγνώστης που γνωρίζει από φιλοτελισμό θα διευρύνει τους θεματικούς του ορίζοντες, ο δε μη φιλοτελιστής, εντυπωσιασμένος από την ποικιλία των θεμάτων και των γραμματοσήμων που τα υποστηρίζουν, θα μπορούσε να "παρασυρθεί" και να εξελιχθεί σε συλλέκτη. Αυτό σημαίνει ότι μέσω του περιοδικού μας γίνεται ταυτόχρονα μία προσπάθεια μύησης, μιας εξοικείωσης με το γραμματόσημο.

Ο *Θεματικός Φιλοτελιστής* μπήκε πια στο δωδέκατο χρόνο του και θα συνεχίσει την εξελικτική πορεία του όσο οι αόρατες, υπέρτατες δυνάμεις της φύσης το επιτρέψουν...

Το δεύτερο στοιχείο που μας κάνει να νιώθουμε χαρούμενοι, ίσως και υπερήφανοι, είναι η ιστοσελίδα μας. Στο thematic-philatelist.gr ο κάθε ενδιαφερόμενος, γνωστός ή άγνωστος, αλλοδαπός ή ημεδαπός, μπορεί να βρει τα πάντα, ή σχεδόν τα πάντα για τη γνωριμία του με το θεματικό φιλοτελισμό. Από την ιστορία του, τους εκθεσιακούς κανόνες, το κατάλληλο ή μη υλικό, τις νέες εκδόσεις Ελλάδας και Κύπρου, θεματικά άρθρα, υποδείγματα πλάνων. Πρόκειται ίσως για την μοναδική παγκοσμίως φιλοτελική ιστοσελίδα με ουσιαστικό διδακτικό περιε-

χόμενο.

Είναι βέβαια γεγονός ότι η ανανέωση της ιστοσελίδας μας δεν γίνεται με τους ρυθμούς που θα θέλαμε. Η μόνη αιτία είναι ο φόρτος εργασίας. Ήδη ετοιμάζονται αλλαγές τόσο στη μορφή όσο και στη λειτουργικότητά της, σε μια προσπάθεια να γίνει πιο φιλική και οικεία στον επισκέπτη.

Μέσα στο 2010 προστέθηκε ένα τρίτο στοιχείο που απέδειξε πως ο θεός του φιλοτελισμού μας αγαπάει. Έκανε την εμφάνισή του ένα καινούργιο μέλος μας, ο Σπύρος Παπαγιάννης, γεμάτος προτάσεις, πρωτοβουλίες, ενθουσιασμό. Αποτέλεσμα, η δημιουργία του BLOG του συλλόγου μας που παρακολουθεί και παρουσιάζει τις νέες εκδόσεις γραμματοσήμων σε παγκόσμιο επίπεδο. Δουλειά επίπονη, που απαιτεί συνεχή απασχόληση. Αυτό το BLOG, με την πρώτη του εμφάνιση κέρδισε τις καρδιές όλων και ευτύχησε να αποκτήσει μία επισκεψιμότητα απρόσμενη. Μέχρι σήμερα το έχουν επισκεφτεί περισσότεροι από 1350 επισκέπτες, από τις πέντε ηπείρους. Ευχαριστούμε τον Σπύρο και τον συγχαίρουμε και δημόσια.

Σαν επακόλουθο του συνταιριάσματος του Θεματικού Φιλοτελιστή με την ιστοσελίδα και το BLOG, έχουμε μία συνεχή προσθήκη νέων μελών, η οποία, αν μη τι άλλο, μας βοηθά να διατηρούμε και να αυξάνουμε ελαφρά την αριθμητική δύναμή μας, παρά τις αναπόφευκτες απώλειες λόγω θανάτων, διαγραφών κλπ.

Το χρόνο που πέρασε συνεχίσαμε την παράδοση της πρωτοχρονιάτικης γιορτής. Πάντα με την καλή συνεργασία των "Φιλοτελιστών των Αθηνών", συνδιοργανώσαμε και πάλι την κοπή της βασιλόπιτας. Βρεθήκαμε όλοι μαζί, ανταλλάξαμε ευχές και παρεμβάλαμε μία φιλοτελική ομιλία, όσο το δυνατόν πιο γλαφυρή και κατανοητή από το σύνολο των καλεσμένων μας. Στο τέλος φύγαμε ευτυχισμένοι, βλέποντας τη χαρά, την ικανοποίηση ζωγραφισμένη στα πρόσωπα των καλεσμένων, μελών και φίλων μας.

Εκεί που υστερήσαμε ιδιαίτερα είναι στην οργάνωση εκθέσεων. Οι χρηματοδοτές-συνδιοργανωτές Δήμοι αρνούνται τελευταία να συμμετάσχουν. Η γνωστή κρίση, αλλά και η επεληθούσα αλλαγή του συστήματος αυτοδιοίκησης κράτησε τους Δημάρχους

κουμπωμένους και τα ταμεία τους ερμητικά κλειδωμένα. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την διακοπή της παράδοσης του συλλόγου μας να διοργανώνει ή συνδιοργανώνει τουλάχιστον μία μη συναγωνιστική έκθεση ετησίως.

Σε ότι αφορά τις προοπτικές για τις μελλοντικές δραστηριότητες του Συλλόγου μας, πρώτο μας μέλημα θα είναι να διατηρήσουμε και να βελτιώσουμε τα ήδη υπάρχοντα, τα κεκτημένα. Οι εποχές δεν προοιωνίζονται καμία αισιοδοξία, κανένα ενθουσιασμό. Η οικονομική ενίσχυση του ΕΛΤΑ δίνεται με καθυστέρηση ετών, τα έσοδα από τις συνδρομές ίσα-ίσα που καλύπτουν τις δαπάνες εκτύπωσης του περιοδικού και τα άλλα μικροέξοδα.

Παρά ταύτα, και παρά τις αντιξοότητες, γίνεται προσπάθεια για κάτι ενδιαφέρον και πρωτότυπο για τα ελληνικά δεδομένα. Πάντα σε συνεργασία με αδελφούς συλλόγους, εξετάζουμε τη δυνατότητα διοργάνωσης το 2012 μιας διεθνούς θεματικής έκθεσης μικρής εμβέλειας, σε συνδυασμό με μία δεύτερη, ελληνικού ενδιαφέροντος. Περισσότερες λεπτομέρειες θα είμαστε σε θέση να σας ανακοινώσουμε σε προσεχή μας συνάντηση, αλλά και μέσω του Θεματικού Φιλοτελιστή.

Τελειώνω με τις ευχαριστίες μου προς όλα τα μέλη μας, απ' άκρη σ' άκρη της Ελλάδας, που μας τιμούν και στηρίζουν την προσπάθεια μας.

Ευχαριστώ τα μέλη του απερχόμενου Δ.Σ. και της εξελεγκτικής επιτροπής για την άριστη συνεργασία μας και την προσφορά τους.

Ευχαριστώ θερμά την Ένωση Ελλήνων Συλλεκτών Καρτών Μάξιμουμ και τον φίλο πρόεδρο κ. Μαλλούχο για την πρόθυμη προσφορά του χώρου της σημερινής εκδήλωσης.

Τέλος, εκφράζω θερμές ευχαριστίες προς όλους εσάς για την υποστήριξη και τη σημερινή σας παρουσία.

Είθε η νέα χρονιά να είναι καλύτερη για τον Σύλλογό μας, αλλά και για ολόκληρο τον Ελληνικό Φιλοτελισμό, οργανωμένο ή ανεξάρτητο.

Ευχαριστώ.

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑ ΣΑΣ ΝΕΑ!

Νέα Διοικητικά Συμβούλια

▪ Μετά τις πρόσφατες αρχαιρεσίες της Φιλοτελικής Εταιρείας Ξάνθης, το νέο ΔΣ δι-
μορφώθηκε σε σώμα ως εξής:

Πρόεδρος Τσάββας Νικόλαος
Αντιπρόεδρος Καλαϊτζής Θεολόγος
Γραμματέας Ρωμανίδης Θεόδωρος
Ταμίας Μαργαριτίδης Ιωάννης
Έφορος Ιωσηφίδης Νικόλαος
Μέλος Τεφρωνίδης Αναστάσιος
Μέλος Χειμωνίδης Βασίλειος

▪ Το νέο ΔΣ της Ελληνικής Φιλοτελικής
Εταιρείας Θεσσαλονίκης που προήλθε από
τις εκλογές της 19ης Δεκεμβρίου 2010 συ-
γκροτήθηκε ως εξής:

Πρόεδρος Πετρόπουλος Λάζαρος
Αντιπρόεδρος Φαϊταζής Γεώργιος
Γραμματέας Γεωργιάς Παναγιώτης
Ταμίας Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Ειδ.Γραμματέας Βαλαβάνης Αναστ.
Έφορος Αρβανίτης Θωμάς
Σύμβουλος, Υπεύθυνος Εντευκτηρίου
Αβραμίδης Ανδρέας

Η Έκθεση «Επανομή 2011»

Η Πανελλήνια Ένωση Φιλοτελιστων
Υπαλλήλων ΕΛΤΑ, με τη συνεργασία του
Ι. Ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου Επανομής, δι-
οργάνωσε την 1η Έκθεση Γραμματοσήμου
«Επανομή 2011».

Η διάρκεια της έκθεσης ήταν από 24 έως
30 Μαρτίου, φιλοξενήθηκε στο Πνευματικό
Κέντρο του Ιερού Ναού και πραγματοποιή-
θηκε στο πλαίσιο της υποδοχής του Τιμί-
ου Ξύλου της Ι. Μ. Κουτλουμουσίου Αγίου
Ορους.

Τα εκθέματα αναπτύχθηκαν σε 30 εκθε-
σιακά πλαίσια και ήταν κυρίως θρησκευτι-
κό περιεχομένου.

Συμμετείχαν με εκθέματα το Φιλοτελικό
Μουσείο ΕΛΤΑ και οι Θεόδωρος Γαλάνης,
Γιώργος Ντούζιος, Σοφία Σταματίου και Βύ-

ρων Μήτος.

Η «Επανομή 2011» δεν είχε συναγωνι-
στικό χαρακτήρα.

Νέο Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΦΟ

Ένα από τα θέματα της ετήσιας τακτικής
ΓΣ της Ελληνικής Φιλοτελικής Ομοσπονδίας
που διεξήχθη στο Ταχυδρομικό και Φιλοτε-
λικό Μουσείο της Αθήνας την 27η Μαρτίου
2011, περιλάμβανε αρχαιρεσίες για την ανά-
δειξη νέου ΔΣ και ΕΕ. Οι 20 αντιπρόσωποι
των 13 συλλόγων που έλαβαν μέρος στη
ΓΣ εξέλεξαν τους 11 νέους Συμβούλους και
μέλη της ΕΕ.

Αμέσως μετά, οι εκλεγέντες συνήλθαν σε
συνεδρίαση, και τα δύο σώματα διαμορφώ-
θηκαν ως εξής:

▪ Διοικητικό Συμβούλιο
Αντώνης Βιρβίλης Πρόεδρος
Μιχάλης Τσιρώνης Αντιπρόεδρος
Παντελής Λεούσης Γ. Γραμματέας
Βασίλης Πετρόχειλος Ταμίας
Παναγ. Καγκελάρης Ειδ.Γραμματέας
Ιωακείμ Χαλβατζιδόπουλος Έφορος
Βασίλης Αγραφιώτης
Νίκος Μαλλούχος
Μιχάλης Πετραδάκης
Νίκος Καρανικόλας
Λάζαρος Πετρόπουλος, Σύμβουλοι
▪ Εξελεγκτική Επιτροπή
Βασίλης Αποστολόπουλος
Σπύρος Κλίπφελ

Αξίζει να σημειωθεί ότι η φετινή ΓΣ διεξή-
χθη με απόλυτη ηρεμία, σύμπνοια και εποι-
κοδομητικές προτάσεις, με σπουδαιότερη
αυτή του αντιπροσώπου της ΦΕ Πειραιά Σ.
Βούλγαρη, ο οποίος πρότεινε να καταβληθεί
προσπάθεια αγοράς γραφείου για την στέ-
γαση της ΕΦΟ, με προσωπικές και συλλογι-
κές οικονομικές εισφορές, πρόταση που το
νέο ΔΣ καλείται να καταβάλει προσπάθειες
υλοποίησης .

Η γιορτή της βασιλόπιτας του 2011

Την Δευτέρα, 23 Ιανουαρίου 2011, το Ταχυδρομικό και Φιλοτελικό Μουσείο της Αθήνας γέμισε και πάλι από τα χαρούμενα πρόσωπα των μελών και φίλων του Πανελληνίου Συλλόγου Θεματικού Φιλοτελισμού και των "Φιλοτελιστών των Αθηνών". Για μία ακόμη χρονιά οι δύο αδελφοί σύλλογοι συνεόρτασαν την παραδοσιακή κοπή της

Μετά το πέρας της ομιλίας οι δύο φίλοι πρόεδροι έκοψαν την βασιλόπιτα και η γιορτή κατέληξε σε μικρό γεύμα που παρατέθηκε στους προσκεκλημένους.

Το ενδιαφέρον του θέματος της ομιλίας, η πρωτοτυπία της παρουσίασης και η όλη ευχάριστη ατμόσφαιρα που δημιουργήθηκε κατά τη διάρκεια της γιορτής, ικανοποίησαν -κατά γενική ομολογία- το πολυπληθές κοινό, που χειροκρότησε με θέρμη τους συντελεστές.

Τη γιορτή τίμησαν με την παρουσία τους ο τέως Υπουργός Αριστείδης Τιμιπλάκος, ο Διευθυντής Φιλοτελισμού Άγγελος

Από την ομιλία του Π. Λεούση. Στο βάθος δεξιά διακρίνονται ο νύν και ο τέως Δ/τές Φιλοτελισμού ΕΛΤΑ, Άγγελος Στούμπης και Βασίλειος Σχοινάς, αντίστοιχα.

Οι πρόεδροι των δύο συνεργαζόμενων συλλόγων τη στιγμή της κοπής της βασιλόπιτας, υπό τα χειροκροτήματα των προσκεκλημένων

βασιλόπιτας, πρακτική που εφαρμόζουν από ετών.

Το πρόγραμμα της γιορτής άρχισε με σύντομους χαιρετισμούς των προέδρων των δύο συλλόγων, Παντελή Λεούση και Βασίλη Σεκόπουλου.

Ακολούθησε ομιλία του Π. Λεούση με θέμα *Οι Έλληνες και η Μουσική μέσα από τα γραμμάτωσημα*, με παράλληλη ψηφιακή προβολή σχετικού φιλοτελικού υλικού καθώς και με ηχητικά και οπτικά παραδείγματα σε μορφή βίντεο.

Στούμπης, ο Πρόεδρος της ΕΦΟ Αντώνης Βιρβίλης, ο Ναύαρχος ε.α. Απόστολος Βασιλειάδης, ο τέως Δ/τής Φιλοτελισμού Βασίλειος Σχοινάς, πρόεδροι συλλόγων, πολλοί φιλοτελιστές και φίλοι.

Η ΑΝΤΑΡΣΙΑ ΤΟΥ ΜΠΑΟΥΝΤΙ

του Παντελή Λεούση

Υπήρξε μία από τις διασημότερες ναυτικές ανταρσίες στην ιστορία. Γράφτηκαν γι' αυτήν βιβλία, συντέθηκαν τραγούδια, γυρίστηκε πλήθος ταινιών, έγινε θρύλος... Όχι αδικαιολόγητα. Η ακολουθία των γεγονότων, από την αρχή μέχρι το τέλος, είναι πράγματι συναρπαστική.

Το Βασιλικό Ναυτικό της Μεγάλης Βρετανίας αγόρασε το Μάιο του 1787, αντί 2.600 λιρών, ένα πλοίο, το *Μπάουντι* (HMS Bounty), με μοναδικό σκοπό να το στείλει στις Δυτικές Ινδίες. Αποστολή του η συλλογή δειγμάτων αρτόκαρπων (φρούτο του αρτόδεντου) από τα δάση της Ταϊτής. Το Βασίλειο είχε πολλούς σκλάβους και είχε ανάγκη από φθηνή, αλλά πλούσια σε ενέργεια τροφή.

Το ταξίδι ξεκίνησε στις 23 Δεκεμβρίου 1787. Το *Μπάουντι*, ένα γερό πολεμικό ιστιοφόρο, απέπλευσε από το Σπίτχεντ με τους καλύτερους οιωνούς και συνθήκες για την εποχή. Όμως στη διαδρομή συνάντησε πολλές δυσκολίες και χρειάστηκε να αλλάξει πολλές φορές πορεία λόγω των δυσχερών καιρικών συνθηκών. Αλλά και οι σχέσεις πληρώματος με τον καπετάνιο δεν έμειναν για πολύ καιρό αδιάταραχτες. Ο Υποπλοίαρχος-καπετάνιος Μπλάι (William

Bligh), χωρίς κανείς να αντιληφθεί την αιτία, αντικατέστησε κατά τη διάρκεια του ταξιδιού τον πλοηγό του πλοίου Τζόν Φρέιερ (John Fryer), με τον Φλέτσερ Κρίστιαν (Fletcher Christian), γεγονός που δυσaráεστησε το πλήρωμα.

Τελικά, ύστε-

Το Μπάουντι στην πρώτη έκδοση σε γραμματόσημο

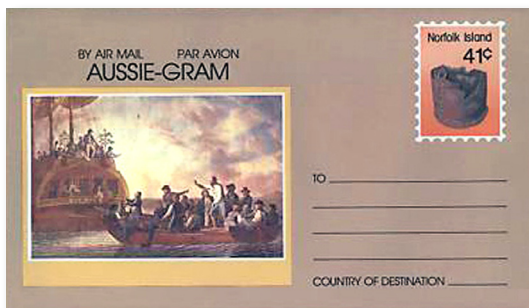
Ο πλοίαρχος του Μπάουντι Ουίλιαμ Μπλάι

ρα από δέκα μήνες ταξιδιού, το Μπάουντι έφτασε στην Ταϊτή τον Οκτώβριο του 1788 και αμέσως άρχισε η συγκομιδή των αρτόδεντρων, σύμφωνα με το πρόγραμμα. Το πλήρωμα έμεινε στο νησί πέντε μήνες και συνέλλεξε 1.015 δέντρα. Καθώς μάλιστα έπρεπε οι ναύτες να φροντίζουν και να φυλάνε τους αρτόκαρπους και τα δενδρύλλια, ο καπετάνιος τους επέτρεψε να διαμείνουν στην ακτή. Αυτό είχε σαν συνέπεια τη γνωριμία των ναυτών με τον ντόπιο πληθυσμό, την προσαρμογή τους στα ήθη και έθιμα των Ταϊπινών (πολλοί ναύτες έκαναν παραδοσιακά τατουάζ), αλλά και το να παντρευτούν μερικοί με Ταϊτινές γυναίκες. Ένας από αυτούς ήταν και ο υποπλοίαρχος Φλέτσερ Κρίστιαν.

Στις 4 Απριλίου 1789, ύστερα από πέντε μήνες διαμονής στην Ταϊτή, ήρθε η ώρα της επιστροφής. Το Μπάουντι, φορτωμένο με

αρτόκαρπους και σε φορτισμένη ατμόσφαιρα, ξεκίνησε για την Αγγλία.

Στις 28 Απριλίου 1789, πλησιάζοντας τα νησιά Τόνγκα, στο Μπάουντι ξέσπασε ανταρσία. Αιτία της ήταν η προσδοκία της ειδυλλιακής ζωής που πίστεψαν ότι θα τους χάριζε η μόνιμη

Ο Μπλάι με τα 18 πιστά σ' αυτόν μέλη του πληρώματος υποχρεώνονται από τους στασιαστές να μπουν στη βάρκα

εγκατάστασή τους σε τροπικά νησιά του Ειρηνικού, αλλά και η σκληρότητα του καπετάνιου.

Ο Φλέτσερ Κρίστιαν και πολλοί από τους υποστηρικτές του μπήκαν στην καμπίνα του Μπλάι, τον ξύπνησαν και τον έσυραν μέχρι το κατάστρωμα. Παρά τις εκκλήσεις του πλοιάρχου για σύνεση, το πλοίο καταλήφθηκε. Κανείς δεν αντιστάθηκε και η κατάληψη έγινε αναίμακτα.

Από τα 42 μέλη του πληρώματος, 18 πήραν το μέρος των αναρτών, 22 παρέμειναν πιστοί στον Μπλάι και δύο κράτησαν παθητική στάση. Αμέσως μετά, οι στασιαστές επιβίβασαν τον πλοίαρχο και πέντε μέλη του πληρώματος σε μία από τις βάρκες του πλοίου. Τους ακολούθησαν όμως και άλλοι, εθελοντικά, είτε επειδή ήταν πιστοί στον Μπλάι, είτε επειδή δεν ήθελαν να θεωρηθούν στασιαστές και να αντιμετωπίσουν τις σκληρές ποινές του νόμου.

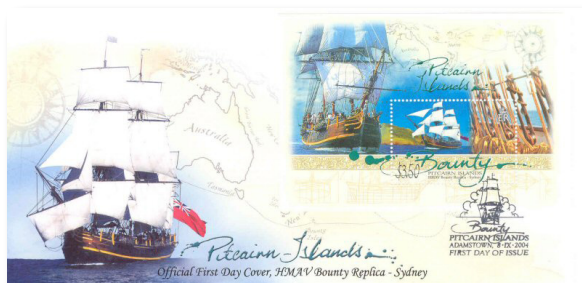
Ο Μπλάι με τους 18 από τους 22 πιστούς άνδρες του ξεκίνησαν το αβέβαιο ταξίδι της σωτηρίας, ενώ οι υπόλοιποι 4 υποχρεώθηκαν να μείνουν στο πλοίο με τους αντάρτες. Τελικά, κατόρθωσαν να αποβιβάσουν στο νησί

Το Μπόουντι προσεγγίζει την Τανζανία

Ο Φλέτσερ και οι στασιαστές έτοιμοι για την αποβίβαση στο Πίτκαιρν

Άλλη έκδοση για το Μπόουντι. Για τα νησιά της περιοχής, η ιστορία του πλοίου αποτελεί πρωτεύον τουριστικό προϊόν

Τοφούα που απείχε 30 ναυτικά μίλια από το σημείο εγκατάλειψής τους. Στο νησί εφοδιάστηκαν με τα αναγκαία, αλλά ο λιθοβολισμός με τον οποίο τους υποδέχτηκαν οι κάτοικοι είχε σαν αποτέλεσμα ένας ναύτης να χάσει τη ζωή του.

Το ταξίδι του Μπλάι και των ανδρών του μέχρι να φτάσουν στο Τιμόρ κράτησε 47 ημέρες. Ήταν γεμάτο κινδύνους και περιπέτειες, και στη διάρκεια του χάθηκαν ακόμα 6 άνδρες. Από το Τιμόρ προωθήθηκε στις Ολλανδικές Δυτικές Ινδίες, όπου και κατήγγειλε την ανταρσία στη Βρετανία.

Στο μεταξύ, οι αντάρτες είχαν αρχίσει την αναζήτηση καταφυγίου. Επιχείρησαν πρώτα να εγκατασταθούν στη Νήσο Τουμπούα. Στάθηκε όμως αδύνατο λόγω της εχθρότητας των ιθαγενών της περιοχής. Επέστρεψαν στην Ταϊτή. Ωστόσο, πολλοί ήταν αυτοί που δεν ήθελαν να μείνουν

σ' αυτό το νησί. Ο φόβος της σύλληψης από το Βασιλικό Ναυτικό ήταν μεγάλος. Γι' αυτό και χωρίστηκαν. 16 άντρες αποφάσισαν να μείνουν στην Ταϊτή, ενώ ο Φλέτσερ με 8 ναύτες, 6 Ταϊνούς άντρες, 11 γυναίκες και ένα μωρό,

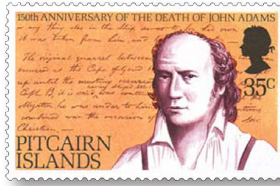
Το Παντόρα προσεγγίζει νησιά σε αναζήτηση των στασιαστών. Δεξιά, λίγο πριν πέσει στον ύφαλο.

απέπλευσαν με το *Μπάουντι* (Σεπ. 1789). Προορισμός τους ένας τόπος όπου δεν θα μπορούσαν να εντοπιστούν. Αφού προσπέρασαν τα νησιά Φίτζι και Κουκ, έφτασαν στο Πίτκαιρν όπου και εγκαταστάθηκαν. Σαν μέτρο προνοητικότητας, για την αποφυγή τυχόν εντοπισμού ή διαφυγής κάποιου κατοίκου, έκαψαν το *Μπάουντι*. Μερικά από τα απομεινάρια του πλοίου είναι εμφανή ακόμη και σήμερα.

Στο μεταξύ, δύο από τους ναύτες που έμειναν στην Ταϊτή είχαν σύντομο τέλος. Ο ένας σκότωσε τον άλλο σε καυγά και, αμέσως μετά, οι ταϊτήνη οικογένεια του δεύτερου λιθοβόλησε το φονιά μέχρι θανάτου.

Μόλις τα νέα της ανταρσίας έφτασαν στη Βρετανία, η καταδίωξη των σασιαστών ανατέθηκε στον πλοίαρχο Edward Edwards, με το πλοίο *HMS Παντόρα*. Αυτό απέπλευσε το Νοέμβριο του 1790 και έφτασε στην Ταϊτή τον Μάρτιο του 1791. Με την άφιξή του, τέσσερες άνδρες του *Μπάουντι* παρουσιάστηκαν αυτοβούλως, ενώ δέκα άλλοι συνελήφθησαν από τις περιπόλους του *Παντόρα* τις επόμενες εβδομάδες. Όλοι μαζί, πιστοί στον Μπλάι και σασιαστές, φυλακίστηκαν σε μία πρόχειρη φυλακή - κλουβί που κατασκευάστηκε επάνω στη γέφυρα.

Δύο μήνες μετά, το *Παντόρα* συνέχι-

Τζον Άνταμς, ο τελευταίος που επέζησε από τους σασιαστές. Πέθανε το 1827.

σε το ταξίδι αναζήτησης του *Μπάουντι* και των υπόλοιπων σασιαστών. Επί τρεις μήνες ερευνούσε χωρίς αποτέλεσμα τα νησιά στα δυτικά της Ταϊτής. Συνάντησε μόνο επιπλέοντα σκουπίδια και υπολείμματα ναυαγίων. Όμως, η κακή του τύχη παραμόνευε. Ενώ διέσχιζε το Στενό Τόρες, προσέκρουσε σε ένα σκόπελο και προσάραξε, με αποτέλεσμα να βυθιστεί την επομένη (29 Αυγ. 1791). Τριανταένα μέλη του πληρώματος και τέσσερες από τους φυλακισμένους χάθηκαν. Τα υπόλοιπα 89 μέλη και

προσάραξε, με αποτέλεσμα να βυθιστεί την επομένη (29 Αυγ. 1791). Τριανταένα μέλη του πληρώματος και τέσσερες από τους φυλακισμένους χάθηκαν. Τα υπόλοιπα 89 μέλη και

Έκδοση που εξιστορεί διάφορες φάσεις από την περιπέτεια του *Μπάουντι*

δέκα φυλακισμένοι που απελευθερώθηκαν την τελευταία στιγμή από ένα σύντροφό τους, επιβιβάστηκαν σε τέσσερες βάρκες και κατάφεραν να φτάσουν στο Τιμόρ, ακολουθώντας –για ειρωνεία της τύχης– παρόμοιο ταξίδι με αυτό της βάρκας του Μπλάι (Σεπτ. 1891).

Μετά τον επαναπατρισμό τους στη Μεγάλη Βρετανία, οι δέκα επιζώντες φυλακισμένοι οδηγήθηκαν στο ναυτικό δικαστήριο. Κατά τη διάρκεια του διαδικασίας ερευνήθηκε σχολαστικά ποιοί από αυτούς κρατούσαν όπλα κατά τη διάρκεια των κρίσιμων στιγμών της ανταρσίας. Σύμφωνα με

Εργαλεία και εξαρτήματα που χρησιμοποιούσε το *Μπάουντι*. Πολλά από αυτά ανασύρθηκαν από το βυθό.

τα Άρθρα του Πολέμου της βρετανικής δικαιοσύνης, όποιος έχει δυνατότητα να αποτρέψει ανταρσία και δεν το κάνει θεωρείται ενεργός στασιαστής. Η απόφαση βγήκε στις 18 Σεπτεμβρίου 1792. Τα τέσσερα άτομα που ήταν πιστά στον Μπλάι αθωώθηκαν. Δύο άλλα βρέθηκαν ένοχα, αλλά το δικαστήριο δέχτηκε τη συνγνώμη τους. Ένας τρίτος έλαβε επίσης συγχώρηση ύστερα από μια σειρά νομικών διαδικασιών. Σε θάνατο καταδικάστηκαν τρεις. Κρεμάστηκαν στο κατάρτωμα του *HMS Brunswick* στις 29 Οκτωβρίου 1792.

Σε άλλες δίκες, οι πλοίαρχοι Μπλάι και Έντουαρντς οδηγήθηκαν στο δικαστήριο για την απώλεια των σκαφών τους. Με βάση το βρετανικό ναυτικό νόμο, απώλεια σκάφους οδηγεί τον κυβερνήτη του ατόματα στο δικαστήριο. Όμως δεν βρέθηκαν υποψίες ενοχής για κανένα από τους δύο και αθωώθηκαν.

Ο Μπλάι συνέχισε τη ναυτική σταδιοδρομία του και έφτασε μέχρι το βαθμό του αντιναυάρχου. Η περιπετειώδης σταδιοδρομία του χαρακτηρίστηκε μάλιστα από άλλη μια πρόκληση. Το 1808, όταν ήταν Κυβερνήτης της Νότιας Νέας Ουαλίας, τα στρατεύματα της χώρας τον συνέλαβαν σε ένα επεισόδιο που

Τα δύο ιστορικά ιστιοφόρα, *Μπάουντι* και *Παντόρα*, μάρτυρες μιας από τις μεγαλύτερες ναυτικές ανταρσίες της ιστορίας

έμεινε γνωστό ως Εξέγερση του Ρουμιού.

Αλλά τι απέγιναν ο Φλέτσερ Κρίστιαν και τα μέλη του πληρώματος που εγκαταστάθηκαν στο Πίτκαιρν; Η τύχη ήταν με το μέρος τους. Προσαρμόστηκαν γρήγορα στη νέα ζωή. Το ήπιο κλίμα των νησιών, η άφθονη τροφή, το νερό, η πλούσια και διαθέσιμη γη, εξασφάλισαν άριστες συνθήκες διαβίωσης. Την

διοίκηση της μικρής κοινότητας που δημιούργησαν ανέλαβε ο Φλέτσερ. Ακολουθώντας μάλιστα πολιτική ισότητας και σεβασμού προς

τους Ταΐτινούς, πέτυχε την αρμονική συμβίωση μαζί τους. Γι' αυτούς η ανταρσία δεν είχε καμία ποινική συνέπεια. Αντίθετα, ο Φλέτσερ έμεινε ως ο "γενάρχης" του Πίτκαιρν.

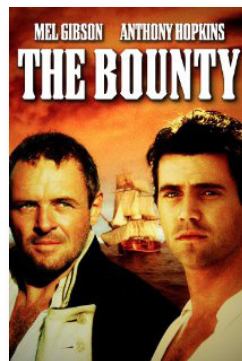
Η συναρπαστική περιπέτεια του Μπάουντι έδωσε θέμα τόσο στη λογοτεχνία όσο και στον κινηματογράφο. Ειδικά στο σινεμά είχαμε πολλές και αξιόλογες ταινίες. Η πρώτη γυρίστηκε το 1916 στην Αυστραλία. Η δεύτερη,

Διαφημιστικό μηχανόσημο της ταινίας *Ανταρσία του Μπάουντι*, του 1962, με πρωταγωνιστές τους Μάρλον Μπράντο και Τρέβορ Χόουαρτ

Δύτες ανασύρουν από το βυθό αντικείμενα, υπολείμματα του Μπάουντι

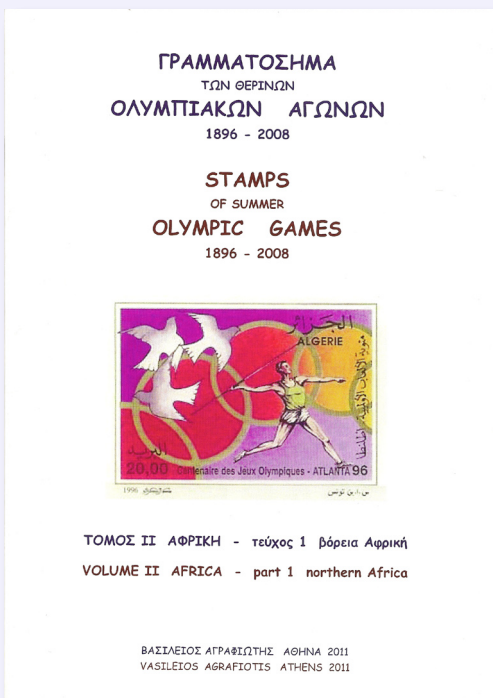

Αφίσες από τρεις διαφορετικές ταινίες με θέμα την ανταρσία του Μπάουντι

με τον Έρολ Φλιν ως Φλέτσερ έγινε το 1933. Το 1935, η *Ανταρσία του Μπάουντι*, με Μπλάι τον Τσαρλς Λότον και Φλέτσερ τον Κλαρκ Γκέμπλ, πήρε το Όσκαρ καλύτερης ταινίας. Ακολούθησε μία τέταρτη με τους Τρέβορ Χό-

ουαρντ και Μάρλον Μπράντο, το 1962, και μία πέμπτη (1984), με τους Άντονι Χόπκινς και Μελ Γκίμπσον, στους αντίστοιχους ρόλους των Μπλάι και Φλέτσερ.

ΝΕΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΩΝ

Συνεχίζοντας την επίπονη και χρονοβόρα προσπάθεια καταγραφής των γραμματοσήμων με θέμα τους Ολυμπιακούς Αγώνες, ο Έφορος του Συλλόγου μας Βασίλης Αγραφιώτης παρουσίασε πρόσφατα τον δεύτερο τόμο της δουλειάς του που περιλαμβάνει εκδόσεις αφρικανικών κρατών.

Ιδιαίτερα καλαίσθητη έκδοση, με πλούσια, εξοκλήρου έγχρωμη εικονογράφηση και με πλήθος άλλων πληροφοριακών στοιχείων, θα αποτελέσει χρήσιμο εργαλείο στα χέρια των φίλων του ολυμπιακού φιλοτελισμού.

Η κατάταξη έχει γίνει ανά χώρα, της οποίας παρουσιάζεται η σημαία, ιστορικά στοιχεία, καθώς και αναφορές στο νόμισμα, στην έκταση και στον πληθυσμό. Τα γραμμάτια συνοδεύονται από αριθμήσεις των τριών γνωστότερων διεθνών καταλόγων (Michel, Scott και Yvert et Tellier).

Τέλος, το σύνολο του έργου είναι στα Ελληνικά και στα Αγγλικά, γεγονός που προσιωνίζεται δυνατότητα διεθνούς σταδιοδρομίας.

Ιππόκαμπος ή αλογάκι της θάλασσας

Ο ιππόκαμπος είναι ένα από τα πιο παράξενα ψάρια. Υπάρχει στη γη εδώ και 40 εκατομμύρια χρόνια, όπως φανερώνει η πληθώρα των απολιθωμάτων της ηώκαινης περιόδου.

Το σχήμα του, ο τρόπος που κινείται, ο τρόπος αναπαραγωγής του, όλα το κάνουν ξεχωριστό. Υπάρχει σε 220 διαφορετικά είδη, ζει 5-7 χρόνια και το συναντά κανείς σε διαφορετικά χρώματα και μεγέθη (7 - 15 εκ.) ανάλογα με το είδος.

Το σώμα του δίνει την εντύπωση ότι αποτελείται από μία σειρά οστέινους δακτυλίου. Κινείται αργά, πάντα σε όρθια στάση χάρη σε ειδικά ραχιαία πτερύγια.

Οι ιππόκαμποι περνούν τον περισσότερο καιρό τους προσκολλημένοι με την ουρά τους πάνω σε μία άλγη ή ένα φύλλο ποσειδωνίας. Καλά καμουφλαρισμένοι, εντοπίζουν τη λεία τους με τα καλά αναπτυγμένα, κινούμενα και ανεξάρτητα μάτια τους, στήνοντας ενέδρα σε μικρά οστρακόδερμα, τα οποία ρουφούν, χρησιμοποιώντας το στόμα τους σαν ένα είδος απορροφητήρα.

Ιδιαίτερο όσο και παράξενο χαρακτηριστικό του ιππόκαμπου είναι η ιδιόρρυθμη ζωοτοκία του. Τα 100-200 αυγά του θηλυκού παραλαμβάνονται από τον αρσενικό, ο οποίος τα τοποθετεί σε ειδικό ασκό της κοιλιάς του όπου και εκκολάπτονται. Μετά την εκκόλαψη ο ασκός σχίζεται και εξέρχονται οι μικροί ιππόκαμποι, οι οποίοι έχουν μήκος 3 έως 4 χιλ., ανάλογα με το είδος.

Την πρωτοβουλία για την διαδικασία της

γονιμοποίησης παίρνει συχνά το θηλυκό, όταν, καταπονημένο από τα προκαταρκτικά του αρσενικού, περνά στην δράση, αγκαλιάζοντας βίαια το αρσενικό και μεταβιβάζοντάς του τα αβγά από τον αγωγό της ωοθήκης του. Μέσα σε διάστημα 10 δευτερολέπτων, 100-200 αβγά περνούν στον κοιλιακό σάκο του αρσενικού.

Ο πατέρας θα ελευθερώσει τα μικρά όταν θα είναι πια ικανά να επιβιώσουν

μόνα τους. Η διαδικασία της αποβολής των νεογνών γίνεται προοδευτικά και μπορεί να διαρκέσει έως και 4 ημέρες. Μόλις οι νεαροί ιππόκαμποι ελευθερωθούν, συγκεντρώνονται συνήθως γύρω από μία άλγη από την οποία στηρίζονται με την ουρά τους.

Αρχαίοι συγγραφείς, όπως ο Πλίνιος, ο Διοσκουρίδης κ.ά. απέδιδαν στον ιππόκαμπο θεραπευτικές ιδιότητες. Αντίθετα ο Αιλιανός θεωρεί το κρέας του ιππόκαμπου δηλητηριώδες.

Οι Κινέζοι χρησιμοποιούν τους ιππόκαμπους στην παραδοσιακή ιατρική τους. Πολλοί ψαράδες τους χρησιμοποιούν ως δόλωμα, ενώ άλλοι τους ξεραίνουν και τους πουλούν στους τουρίστες για σουβενίρ. Υπολογίζεται ότι αλιεύονται περισσότεροι από 20 εκατομμύρια το χρόνο. Παρά το γεγονός ότι δεν υφίσταται ακόμα απαγόρευση αλιείας τους, οι πληθυσμοί τους μειώνονται επικίνδυνα και είναι φανερό ότι οι ιππόκαμποι δεν θα αργήσουν να χαρακτηριστούν ως είδος υπό εξαφάνιση.

NINO ROTA

Νίνο Ρότα, ένας από τους πιο αγαπημένους συνθέτες του αιώνα μας, που όλοι έχουμε ευχαρηθεί από τη γλυκύτητα της μουσικής του, αλλά πολύ λίγα – ή σχεδόν τίποτα – δεν ξέρουμε γι' αυτόν.

Γεννήθηκε στο Μιλάνο το 1911, από μουσική οικογένεια. Πιάνο έμαθε με τη μητέρα του και σύνθεση σπούδασε κοντά στον σημαντικό Ιταλό συνθέτη Ildebrando Pizzetti (1880-1968). Άρχισε να συνθέτει από τα οκτώ του χρόνια, ενώ, όταν στα 1923 μπήκε στο Ωδείο του Μιλάνο έγραψε μία όπερα μικρής διάρκειας, εντυπωσιάζοντας δασκάλους και κριτικούς.

Συνέχισε σπουδές με έναν άλλο σημαντικό δάσκαλο, τον Alfredo Casella (1883-1947) και πήρε τελικά το δίπλωμα σύνθεσης από το Ωδείο της Αγίας Καικιλίας της Ρώμης.

Το 1930, με προτροπή του Arturo Toscanini, πήγε να συνεχίσει τις σπουδές του στη Φιλαδέλφεια των ΗΠΑ. Με το γυρισμό του στην Ιταλία πήρε το πτυχίο Φιλοσοφίας από το Πανεπιστήμιο του Μιλάνου.

Αφού δίδαξε για κάποιο διάστημα στον Τάραντα, το 1939 διορίστηκε καθηγητής αρμονίας και σύνθεσης στο Ωδείο Niccolò Piccini του Μπάρι, όπου το 1950 έγινε διευθυντής του.

Λίγα χρόνια πριν, το 1942, άρχισε τη

λαμπρή σταδιοδρομία του ως συνθέτης μουσικής για τον κινηματογράφο. Λίγο μετά το 1950 γνωρίστηκε με τον Φελίνι (Federico Fellini). Μία γνωριμία που εξελίχθηκε σε στενή φιλία και είχε σαν αποτέλεσμα μία μακρόχρονη και ιδιαίτερα παραγωγική συνεργασία. Όλες σχεδόν οι ταινίες του Φελίνι επενδύθηκαν μουσικά από τον Ρότα.

Από τις φιλίες του με μουσικές προσωπικότητες της εποχής του, αξίζει να αναφερθεί αυτή με τον διάσημο Ιγκορ Στραβίνσκι, αλλά και με τον δικό μας, τον Μάνο Χατζιδάκη. Εκτός από τη φιλία, τους άνδρες ένωνε αμοιβαίος θαυμασμός και αλληλοεκτίμηση.

Η μουσική του Ρότα είναι πλημμυρισμένη από μελωδία, αγνότητα, εκφραστικότητα. Ενώ έζησε σε μία εποχή που οι περισσότεροι συνθέτες ασχολήθηκαν με τις σύγχρονες μουσικές τάσεις (δωδεκαφθογγισμό, ατονικότητα, αρμονική διαφωνία), αυτός έμεινε πιστός στα παραδοσιακά ακούσματα, αυτά που θέλγουν το απλό μουσικόφιλο,

τον απλό άνθρωπο.

Ο Ρότα είχε μεγάλη ευκολία στο γράψιμο, γι' αυτό και η παραγωγή του ήταν ιδιαίτερα μεγάλη. Πάμπολλες οι συνθέσεις του κλασικής μουσικής: δέκα όπερες, πέντε μουσικές μπαλέτου, έργα για πιάνο και αρκετές συμφωνικές συνθέσεις. Εξίσου πολυάριθμες και οι ταινίες

Σφραγίδα προς τιμή του Ιld. Pizzetti, δασκάλου του Ρότα

Σφραγίδες των Ωδείων "Τζ. Βέρντι" του Μιλάνου και "Αγίας Καικιλίας" της Ρώμης, όπου ο Νίνο Ρότα σπούδασε, καθώς και του "Νικολό Πισσίνι" του Μπάρι, όπου δίδαξε.

Ο Δρόμος (Ελληνικός τίτλος Πουλημένη απ' τη μητέρα της), Νύχτες της Καμπρία, Ντόλτσε Βίτα. Τρεις ταινίες του Φεντερίκο Φελίνι με υπέροχη μουσική επένδυση του Νίνο Ρότα

που επένδυσε. Μεταξύ των ετών 1933 και 1979 έγραψε μουσική για 153! Μία από αυτές, ο περίφημος **Νονός** (Il Padrino) του Φράνσις Φορντ Κόπολα, του απέφερε το Όσκαρ καλύτερης μουσικής (1975).

Αξίζει να θυμηθούμε μερικές από τις αξέχαστες κινηματογραφικές ταινίες, στην επιτυχία των οποίων η συμβολή του Ρότα είναι αδιαμφ-

Μεγάλος πόλεμος (του Mario Monicelli, με τους Alberto Sordi, Vittorio Gassman, Silvana Mangano), **Γλυκία ζωή** (Dolce Vita του Fellini, με τους Marcello Mastroianni, Anita Ekberg, Anouk Aimée), **Υπό δέκα σημαίες** (Duilio Coletti), **Φαντάσματα στη Ρώμη** (Antonio Pietrangeli), **Γατόπαρδος** (Luchino Visconti) και πολλές άλλες, όπως το 8 1/2, το Βατερλό,

Κυματοθραύστης στον Ειρηνικό και Υπο Δέκα Σημαίας

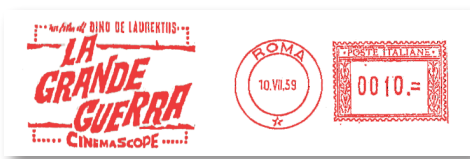
σβήτητη. Το 1953 είχαμε την ταινία **La Strada** (Ελλ. τίτλος Πουλημένη απ' τη μητέρα της) του Fellini, με τους Άντονι Κούιν, Τζουλιέτα Μασίνα, τον ίδιο χρόνο το **Μάμπο** του Ρόμπερτ Ρόσεν, με τη Σιλβάνα Μαγκάνο, το 1956 τις **Νύχτες της Καμπρία** (Φελίνι, Τζουλιέτα Μασίνα), το 1958 το **Κυματοθραύστης στον Ειρηνικό** (Ρενέ Κλεμάν, Σιλβάνα Μαγκάνο), **Πόλεμος και Ειρήνη** (του Κιγκ Βιντόρ, με τους Όντρεϊ Χέρμπουργν, Henry Fonda, Mel Ferrer, Vittorio Gassman, Herbert Lom και Anita Ekberg), Ο

το Ρωμαίος και Ιουλιέτα κλπ.

Πολλοί αναρωτηθήκαμε κατά καιρούς τι θα ήταν ο κινηματογράφος χωρίς τη μουσική. Χωρίς τη συμβολή του στη διαμόρφωση των συναισθημάτων που την δεδομένη στιγμή θέλει να μεταδώσει ο σκηνοθέτης στο κοινό. Τι θα ήταν όλες αυτές οι σπουδαίες ταινίες που προαναφέραμε χωρίς τα ακούσματα του Ρότα; Καλό είναι να γνωρίζουμε το σκηνοθέτη, τον παραγωγό, τους ηθοποιούς μιας ταινίας... Δεν θα έπρεπε όμως να ξέρουμε κάτι και για τους

Πόλεμος και Ειρήνη και Μάμπο

Αμακόρντ και ο Μεγάλος Πόλεμος

συνθέτες, με την τόσο μεγάλη συμβολή τους;
 Ας μην ξεχνάμε, εξάλλου, ότι δεν είναι
 ασυνήθιστο να ξεχνιέται μια ταινία και να επι-
 βιώνει στη μνήμη μας η μουσική της.

Valeriano Genovese
Il Podio, No 170, Δεκέμβριος 2009
 Μετάφραση-προσθήκες: Π. Λεουσή

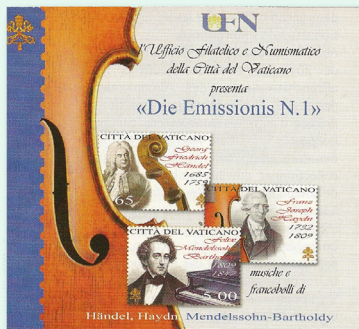

Αριστερά, Φαντάσματα στη Ρώμη. Μέση,
 Ο Γατόπαρδος. Δεξιά, ο Μάρλον Μπραντο
 στην ταινία Ο Νονός, που χάρισε στον
 Ρότα το Όσκαρ μουσικής

Νέα ταχυδρομικές επινοήσεις...

Το τι επινοούν τα ταχυδρομεία όλου του κόσμου για να μας "προσφέρουν" όλο και περισσότερα προϊόντα, είναι αφάνταστο. Αυτή τη φορά η έκπληξη έρχεται από το Βατικανό. Οι Άγιοι Πατέρες του παπικού κρατιδίου, με την ευκαιρία της Ημέρας Μουσικής (24 Οκτωβρίου 2009), έθεσαν σε κυκλοφορία τρία –όμορφα, ομολογουμένως, γραμματόσημα- που απεικονίζουν τρεις μεγάλους συνθέτες διαφόρων εποχών: τους Χαίντελ της εποχής μπαρόκ, Χάιντν της κλασικής και Μέντελσον, που έζησε στο μεταίχμιο κλασικισμού και ρομαντισμού.

Η πρωτοτυπία του Βατικανού είναι ότι τα τρία παραπάνω γραμματόσημα συνοδεύονται από ένα CD που περιλαμβάνει επιλογή από έργα των συνθετών που απεικονίζουν. Πιο συγκεκριμένα, τα γραμματόσημα περιλαμβάνονται στη συσκευασία του CD. Όλα μαζί στην τιμή των € 9.90.

Δεν έγινε γνωστό αν η "προσπάθεια" αποβλέπει στο να μνησεί τους μουσικόφιλους στο φιλοτελισμό, τους φιλοτελιστές στη μουσική, ή απλά στο να προστεθούν μερικά παραπάνω Ευρώ στο ...παγκάρι της Αγίας Έδρας. Αν κρίνουμε από τη κλάση των 5 € που περιλαμβάνεται στη σειρά (μήπως σας θυμίζει Ελλάδα;), μάλλον η Τρίτη περίπτωση ισχύει!

Ο λόγος περί ...σκόρδου!

"Φτού σου, σκόρδα, να μη σε ματιάσω!"

Πασίγνωστη λαϊκή έκφραση που φανερώνει τη σημασία του σκόρδου ως φυλακτού κατά της βασκανίας. Αναγνωρισμένη επίσης η απωθητική δύναμή του ενάντια στα κακά δαιμόνια και τους βρικόλακες! Είναι προφανές ότι οι χθόνιες δυνάμεις απεχθάνονται την έντονη μυρωδιά του και το αποφεύγουν "όπως ο διάβολος το λιοβάνι!"

Το σκόρδο θεωρείτο ως εξαίρετο φάρμακο και αφροδισιακό ήδη από τα αρχαία χρόνια και το Μεσαίωνα. Εκεί όμως που η αξία του ήταν ανέκαθεν αξεπέραστη ήταν το σκόρδο σαν φυλακτό γενικής δράσεως. Σύμφωνα με πολλές λαϊκές παραδόσεις, μία πλεξούδα από σκόρδα σε ένα σπίτι δίνει ασφάλεια από κάθε είδους "βασκανία". Και όταν κανείς παρατηρεί επίμονα και με θαυμασμό ένα παιδί, ένα ζώο ή ένα αντικείμενο του σπιτιού, καλό είναι να ειπωθεί η έκφραση "σκόρδα στα μάτια σου"!

Σε διαφορετικές περπτώσεις, για να προληφθεί το κακό, να φύγει το κακό μάτι και να μη χρειαστούν παρόμοιες εκφράσεις, απλά, τοποθετείται προληπτικά ένα σκόρδο. Αυτό συμβαίνει π.χ. στις εγκύους και στα νεογέννητα βρέφη. Αλλά και η κατανάλωση σκόρδου την ημέρα της πρωτομαγιάς έχει μεγάλη σημασία, αφού προλαμβάνει και εξουδετερώνει κάθε ενδεχόμενο κακό.

Απομιμήσεις σκόρδου, συνήθως πλαστικές, θα συναντήσουμε κρεμασμένες και σε αυτοκίνητα, διότι φέρνουν γούρι.

Μπρος στις θαυματουργές όσο και μαγικές αυτές ιδιότητες του σκόρδου, δεν ξέρω αν αξίζει τον κόπο να αναφέρουμε ότι το χρησιμοποιούμε και στην ...κουζίνα! Είναι εξάλλου γνωστό από τα πανάρχαια χρόνια για τη χρήση του στη μαγειρική, όσο και για τις φαρμακευτικές του ιδιότητες. Στην ελληνική κουζίνα τιμάται ιδιαίτερα, πρωτίστως στις σκορδαλιές που συνοδεύουν

τον παραδοσιακό παστό μπακαλιάρο, τα παντζάρια, αλλά και κάποια είδη ζυμαρικών που κατασκευάζονταν στο σπίτι.

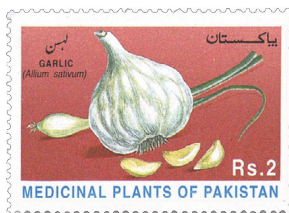
Το σκόρδο αποτελεί βασικό στοιχείο στη μαγειρική πολλών χωρών. Χρησιμοποιείται σε ψητά (σκορδοστούμπι), βραστά, σε σάλτσες, σε σαλάτες, σε τουρσιά, ενώ τρώγεται και ωμό. Ωστόσο, η μεγάλη κατανάλωσή του, εκτός από τη γνωστή "σκορδοκαΐλα", μπορεί να προκαλέσει διάρροια και εμετό, καθώς και μεγάλη πτώση της πίεσης, γι' αυτό και είναι

απαγορευτικό σε υποτασικά άτομα. Όσο για τους υπερτασικούς, εκτός από την λελογισμένη κατανάλωσή του ωμού σκόρδου, στην αγορά κυκλοφορούν και ειδικά χάπια σκόρδου που περιλαμβάνουν τα συστατικά του (βιταμίνες Β1, Β2, Β3, ασβέστιο, σίδηρο, φώσφορο, σελήνιο) χωρίς το συνοδευτικό του ...άρωμα. Χρησιμοποιείται επίσης για τις αντιβιοτικές και αποχρεμπτικές του ιδιότητες, κατά των σπασμών του εντέρου και κατά της αρτηριοσκληρυνσης. Λέγεται μάλιστα ότι μπορεί να καθυστερήσει και τα γηρατειά.

Ειδική σύσταση πρέπει να γίνεται στους θεατρόφιλους, κινηματογραφόφιλους και λοιπούς φιλοθέαμονες να καταναλώνουν σκόρδο μετά την παράσταση. Ποτέ πριν. Το ίδιο ισχύει και για τους ερωτευμένους, εκτός και προβούν στην ανάλωση σκόρδου αμφοτέρω, προ των περιπτώσεων. Στην αρχαιότητα, πάντως, απαγόρευαν την είσοδο σε θέατρα ή συναθροίσεις σε όσους είχαν φάει σκόρδο.

Ύστερα από όλα αυτά τα σημαντικά, το να αναφερθεί ότι η καταγωγή του σκόρδου είναι από την Ασία και ότι ανήκει στο γένος Άλλιο (εξ ού και "αλιάδα" =σκορδαλιά, από το Ιταλικό aglio) είναι μάλλον δευτερεύουσας σημασίας.

Σκορδοκαΐλα σας!

Βασίλισσα Νεφερτίτι! Στη Γερμανία ή στην Αίγυπτο;

Κατά τη διάρκεια μιας πρόσφατης πτήσης μου προς τη μεγάλη χώρα του Νείλου και των Φαραώ, καθώς ξεφύλλιζα αμήχανα το περιοδικό της Air Egypt που βρισκόταν στο γνωστό δίχτυ, στην πλάτη του μπροστινού καθίσματος, τράβηξε την προσοχή μου ένα άρθρο του Zahi Hawass, γνωστού αρχαιολόγου και Γενικού Γραμματέα του Ανωτάτου Συμβουλίου Αιγυπτιακών Αρχαιοτήτων. Ήταν σαν μία ανοικτή επιστολή προς κάθε αναγνώστη, με την οποία ζητούσε την επιστροφή της προτομής της Νεφερτίτη από τους Γερμανούς, επιχειρηματολογώντας με στοιχεία και ιστορικές αποδείξεις για το δίκαιο του αιτήματος της χώρας του. Επειδή και η Ελλάδα έχει ανάλογους καημούς, θεώρησα ότι μία παρουσίαση της ιστορίας της προτομής και γενικότερα του ζητήματος "Νεφερτίτη", θα ενδιέφερε του φίλους αναγνώστες μας.

Ένα από τα διασημότερα και πιο πολυσυζητημένα σε παγκόσμιο επίπεδο αρχαία καλλιτεχνήματα είναι η προτομή που απεικονίζει την Αιγύπτια βασίλισσα Νεφερτίτη, μεγάλη βασιλική σύζυγο του φαραώ Ακενατόν, της 18ης δυναστείας. Το απόλυτα συμμετρικό πρόσωπο με τα ανασηκωμένα μήλα, ο μακρύς κομψός λαιμός, τα ελαφρώς τοξοειδή φρύδια, η λεπτή μύτη, το "τριανταφυλλί" αδιόρατο χαμόγελο, όλα αποπνέουν αρμονία, λεπτότητα και χάρη.

Η ομορφιά αυτού του αριστουργηματικού έργου το έχει αναδείξει σύμβολο της αιγυπτιακής τέχνης της αμαρνιακής περιόδου (περίοδος βασιλείας του Ακενατόν), και τη μορφή της Νεφερτίτης αρχέτυπο της γυναικείας ομορφιάς.

Φιλοτεχνήθηκε το 16ο αιώνα π.Χ. πάνω σε ασβεστολιθική πέτρα που καλύφθηκε με μαρμαροκονία και ζωγραφίστηκε. Δημιουργός της θεωρείται ο γλύπτης Τούθμωσις.

Ανακαλύφθηκε στο Τελ ελ-Αμάρνα, στις 6 Δεκεμβρίου 1912, από ομάδα Γερμανών αρχαιολόγων με επικεφαλής τον Ludwig Borchardt. Βρισκόταν μέσα σε ένα αρχαίο ερειπωμένο οίκημα που θεωρήθηκε ότι ήταν το εργαστήριο του Τούθμωσι, ανάμεσα σε πολλές άλλες ημιτελείς προτομές της Νεφερτίτης. Έχει ύψος 47 εκ και ζυγίζει 20 κιλά.

Κατά την ανακάλυψη της προτομής παρατηρήθηκε ότι έλειπε το κρύσταλλο χαλαζία που αντιπροσώπευε την ίριδα του αριστερού ματιού της βασίλισσας. Αρχικά θεωρήθηκε ότι

θα είχε πέσει και χαθεί στα ερείπια του εργαστηρίου. Αργότερα, παρατηρώντας ότι η έλλειψη του χαλαζία δεν φαινόταν να δημιουργεί ατέλεια στην κατασκευή της προτομής, έγινε η υπόθεση ότι η Νεφερτίτη υπέφερε από οφθαλμικό πρόβλημα και ίσως ήταν τυφλή από το ένα μάτι.

Το 1924 άρχισαν διαπραγματεύσεις μεταξύ ενός υπεύθυνου της Αιγυπτιακής Κυβέρνησης και του Ludwig Borchardt για τον τρόπο της μοιρασιάς των ευρημάτων που είχαν ανακαλυφτεί από την αποστολή του. Ο Borchardt κράτησε την προτομή, έχοντας μάλλον υποεκτιμήσει την αξία της, παρά τις μετέπειτα δηλώσεις του για το αντίθετο. Αυτό αποδεικνύεται και από το γεγονός ότι φτάνοντας στη Γερμανία, το άγαλμα παραδόθηκε στον Henri James Simon, έμπορο αρχαιοτήτων, έναν από τους χρηματοδότες της επιχείρησης ανασκαφών του Τελ ελ-Αμάρνα.

Το 1913 ο Simon δάνεισε τη συλλογή του στο μουσείο του Βερολίνου, ζητώντας όμως η Νεφερτίτη να μην εκτεθεί.

Στη διάρκεια του Β' Παγκόσμιου Πολέμου, η Νεφερτίτη, μαζί με τα άλλα αντικείμενα των Μουσείων του Βερολίνου (υπάρχει στο Βερολίνο μία νησίδα που φιλοξενεί πολλά μουσεία), μεταφέρθηκε σε διάφορα ασφαλή καταφύγια, μεταξύ των οποίων και στο ορυχείο άλατος στο Merkers-Kieselbach. Στο Neues Museum εκτίθεται από τον Οκτώβρη του 2009, αφού επέρσε από διάφορα άλλα.

Ήδη από το 1924 που η προτομή εκτέθηκε

για πρώτη φορά δημόσια στο Βερολίνο, οι αιγυπτιακές αρχές άρχισαν επίμονα να ζητούν τον επαναπατρισμό της. Το 1925 απείλησαν να απαγορεύσουν στους Γερμανούς να κάνουν ανασκαφές στην Αίγυπτο αν δεν επέστρεφαν τη Νεφερτίτη. Το 1929 προσφέρθηκαν να την ανταλλάξουν έναντι άλλων αντικειμένων, όμως η Γερμανία αρνήθηκε. Το 1933, ο Χέρμαν Γκέριγγκ, υπουργός της Λουφτβάφε, σχεδίαζε την επιστροφή της Νεφερτίτη στο βασιλιά Φαρούκ Α', με αντάλλαγμα την υποστήριξη του ναζιστικού καθεστώτος από μέρους του. Ωστόσο, ο Αδόλφος Χίτλερ αντιπάθηκε, δηλώνοντας ότι προτίθεται να ανεγείρει μουσείο, όπου η προτομή της Νεφερτίτης θα αποτελεί την κύρια ατραξιόν.

Οι προσπάθειες των Αιγυπτίων για την επιστροφή της προτομής δεν σταμάτησαν ποτέ. Ακολούθησαν προσφυγή στην UNESCO, απειλές για απαγόρευση δανεισμού αιγυπτιακών αντικειμένων στη Γερμανία και πολλές άλλες μεθοδοί πίεσης προς τους Γερμανούς. Το γερμανικό αρνητικό μόριο "νάιν" είναι το μόνο που ακούγεται σαν απάντηση! Ούτε να δανείσουν τη Νεφερτίτη στην Αίγυπτο για τα εγκαίνια του Μεγάλου Μουσείου του Καΐρου, το 2012, δέχτηκαν. Ερμηνεύοντας τις γερμανικές σκέψεις, οι *Times* του Λονδίνου έγραψαν ότι "ο δανεισμός της Νεφερτίτης σημαίνει την οριστική της απώλεια για τη Γερμανία".

Είναι περισσότερο από βέβαιο ότι η Αιγύπτια βασίλισσα έχει πλέον πολιτογραφηθεί "Γερμανίδα", ανεπιστρεπτή!

Π. Λ.

Οι ελβετικοί σουγιάδες

Οι ελβετικοί σουγιάδες είναι παγκόσμια γνωστοί. Διακρίνονται για την υψηλή ποιότητά τους, την αντοχή των λεπίδων τους, τις ποικιλία τους χρήσεών τους. Ιδού η μικρή ιστορία τους:

Στο τέλος του 19ου αιώνα η Ελβετική Συνομοσπονδία ήταν ακόμα μία από τις φτωχότερες χώρες της Ευρώπης και πολλοί κάτοικοί της, κυρίως από τα πιο ορεινά καντόνια, έπαιρναν το δρόμο της ξενιτειάς. Το 1890, κάποιος Karl Elsener από το καντόνι Schwytz, δημιούργησε μία επιχείρηση που κατασκεύαζε σουγιάδες για τον ελβετικό στρατό. Όμως οι πρώτοι τύποι ήταν πολύ βαριοί. Το 1897, ο Elsener επινόησε ένα νέο μοντέλο με 6 λεπίδες, πολύ πιο ελαφρύ, που προοριζόταν για τους αξιωματικούς. Η επιτυχία αυτού του σουγιά ήταν τόσο μεγάλη, ώστε ξεπέρασε τα

πλαίσια του στρατού και τα εθνικά σύνορα. Ο γνωστός ελβετικός σουγιάς είχε γεννηθεί.

Το 1909, ο Elsener άλλαξε όνομα της εταιρείας του, δίνοντάς της αυτό της μητέρας του: Victoria. Το 1921, τρία χρόνια μετά το θάνατο του ιδρυτή, η επιχείρηση άρχισε να χρησιμοποιεί τον ανοξειδωτο χάλυβα, οπότε το όνομα του σουγιά μετατρέπεται σε Victori-nox.

Σήμερα, εκτός από τα 9 εκατομμύρια μικροαντικείμενα τσέπης και άλλα τόσα μαχαίρια κουζίνας, η Victori-nox κατασκευάζει 7 εκατομμύρια σουγιάδες ετησίως, από τους οποίους ο "Swiss Champ" προσφέρει 33 διαφορετικές λειτουργίες με βάρος που δεν ξεπερνά τα 185 γραμ.

Στην Ελβετία κατασκευάζονται και άλλοι τύποι σουγιάδες, χωρίς όμως να έχουν το δικαίωμα να φέρουν επάνω τους το σταυρό της Συνομοσπονδίας.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ στις Ελληνικές Φιλοτελικές Εκθέσεις

Από το Νομικό Καρδούλη

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΚΘΕΣΗ “ΧΑΛΚΗΔΟΝΑ – ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ” Χαλκηδόνα 24 Απρ. – 2 Μαΐου.

Τη διοργάνωση ανέλαβαν η Φιλοτελική Εταιρεία Αθηνών, η Κυπριακή Φιλοτελική Εταιρεία και το Πνευματικό Κέντρο Δήμου Νέας Χαλκηδόνας. Λειτουργήσε στον εκθεσιακό χώρο του Δήμου Νέας Χαλκηδόνας και είχε την αιγίδα της Ε.Φ.Ο. και τη συμπαράσταση και αρωγή των ΕΛΤΑ και του Δήμου.

Την Οργανωτική Επιτροπή αποτέλεσαν οι Νίκος Παπαδημούλης Επίτιμος Πρόεδρος, Κώστας Σφήκας Πρόεδρος, Στέλιος Δουδούμης και Κώστας Χριστοδουλίδης Αντιπρόεδρος, Νομικός Καρδούλης Γραμματέας, Γιώργος Καράτσαλης Ειδικός Σύμβουλος Φιλοτελισμού, Μιχάλης Τσιγκουνάκης Οικ. Διαχειριστής, Γιώργος Αντωνίου, Βούλα Αρναούτη, Μάνος Επισκοπάκης και Βασίλης Πατρώνας Μέλη.

Την Ελληνοκύπρια Επιτροπή αποτέλεσαν οι Μάνος Αναγνώστου, Γιώργος Καράτσαλης, Μαργαρίτα Κοτοπούλη και Σίμος Πατακιάς (Δόκιμο Μέλος).

Χορηγοί της έκθεσης ήταν ο Δήμος Νέας Χαλκηδόνας, η Ε.Φ.Ο., η Φ.Ε.Α., “Οι Φιλοτελιστές των Αθηνών”, η Φ.Ε.Τρικάλων, η Φ.Ε. Πειραιά, η Ε.Ε.Σ. Καρτών Μάξιμου και ο Πρόεδρος της Ε.Φ.Ο. Άγγελος Παπαϊωάννου.

Στον εκθεσιακό χώρο εγκαταστάθηκε στις 24.04.1993 προσωρινό Ταχυδρομικό Γραφείο, στο οποίο χρησιμοποιήθηκαν δύο

ειδικές αναμνηστικές σφραγίδες: Μία αφιερωμένη στην Κύπρο και μια στην Πρωτομαγιά.

Στο Κέντρο Διαλογής Αθηνών του ΕΛΤΑ, χρησιμοποιήθηκε στη διάρκεια της Έκθεσης σφραγιστικός δακτύλιος με σύνθημα “ΕΚΘΕΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ – ΚΥΠΡΟΥ”.

Η Οργανωτική Επιτροπή έθεσε σε κυκλοφορία :

α) 400 εικονογραφημένους φακέλους σφραγισμένους, ανά 200, με τις παραπάνω αναμνηστικές σφραγίδες.

β) 200 εικονογραφημένους φακέλους σφραγισμένους με τον σφραγιστικό δακτύλιο.

γ) Κατάλογο της Έκθεσης και Κατάλογο βραβεύσεων (Palmarès).

Έλαβαν μέρος 68 εκθέτες, ως ακολούθως:

- 2 στην Επίσημη τάξη,
- 3 στην τάξη Ελληνοδικών,
- 16 στην τάξη Εκτός Συναγωνισμού,
- 20 στην τάξη Θεματικού Φιλοτελισμού,
- 3 στην τάξη Αστροφιλοτελισμού,
- 8 στην τάξη Μαξιμαφιλίας,
- 11 στην τάξη Νεότητας, και
- 5 στην τάξη Φιλοτελικής Φιλολογίας.

Η Ελληνοκύπρια Επιτροπή απένειμε 2 Μεγάλα Επίχρυσα μετάλλια με ειδικό δώρο, 1 Μεγάλο Επίχρυσο, 2 Επίχρυσο, 5 Μεγάλα Αργυρά με ειδικό δώρο, 1 Μεγάλο Αργυρό με συγχαρητήρια, 2 Μεγάλα Αργυ-

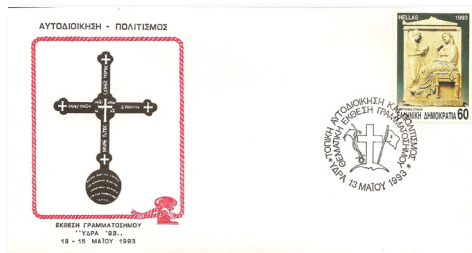
ρά, 1 Αργυρό με ειδικό δώρο, 8 Αργυρά, 7 Επάργυρα.

Στους εκθέτες Νεότητας απένειμε 1 Μεγάλο Αργυρό, 4 Αργυρά, 5 Επάργυρα και 2 χάλκινα και στα εκθέματα της Φιλολογικής Φιλολογίας 1 Μεγάλο Αργυρό με ειδικό δώρο, 1 Αργυρό και 2 Επάργυρα.

Τις δύο υψηλότερες διακρίσεις απέσπασαν οι συλλογές *Εθνικοί Ύμνοι και Πατριωτικά Τραγούδια* και *Ελληνική Μυθολογία – Οι Θεοί των Παντελή Λεούση και Χρήστου Κορδάτου* (αντίστοιχα).

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟΥ “ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ – ΥΔΡΑ ‘93” Ύδρα 13–15 Μαΐου 1993.

Με την ευκαιρία του Συνεδρίου Δήμων και Κοινοτήτων Νομού Αττικής που πραγματοποιήθηκε στην Ύδρα με θέμα “ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ και ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ”, ύστερα από πρωτοβουλία του Δημάρχου Νέας Χαλκηδόνας, ο Δήμος Ύδρας συμφώνησε να συμμετάσχει στη διοργάνωση

Μαύρος Δίστοπος Σταυρός του Ναυάρχου Μιαούλη, υψωμένος ακλίνως επί της Ναυαρχίδος ΑΡΗΣ (επεξηγηματική σημείωση από το πίσω μέρος του φακέλου)

έκθεσης γραμματοσήμων στο νησί με τίτλο “ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ – ΥΔΡΑ’ 93”. Την ευθύνη της διοργάνωσης είχε τετραμελής Οργανωτική Επιτροπή από τους Γιώργο Καρατάσαλη, Νομικό Καρδούλη, Χρήστο Κορδάτο και Κώστα Χριστοδουλίδη.

Η έκθεση εγκαταστάθηκε στην αίθουσα της Βιβλιοθήκης του Δήμου Ύδρας και είχε την αιγίδα του Δήμου και την συμπαραστάση και αρωγή των Ελληνικών Ταχυδρομείων. Έλαβαν μέρος 18 εκθέτες με θεματικές

συλλογές και εκθέματα φιλοτελικής φιλολογίας.

Την πρώτη ημέρα λειτουργίας της έκθεσης (13 Μαΐου 1993) χρησιμοποιήθηκε στο Ταχυδρομικό Γραφείο Ύδρας ειδική αναμνηστική σφραγίδα, με την οποία σφραγίστηκαν 300 εικονογραφημένοι αναμνηστικοί φάκελοι. Στη διάθεση των επισκεπτών διατίθεντο, εκτός από το φάκελο, χρωματιστό φυλλάρακι και ο Κατάλογος Εκθετών.

Ο φάκελος έφερε στην πίσω όψη του έντυπη επεξηγηματική σημείωση της παράστασης που απεικόνιζε, κάτι που αποτέλεσε πρωτοτυπία των διοργανωτών.

ΕΚΘΕΣΗ ΜΑΞΙΜΑΦΙΛΙΑΣ και ΠΑΛΑΙΑΣ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΑΣ Ιεράπετρα 9 – 15 Αυγούστου 1993

Η παραπάνω έκθεση ήταν η 2η εκθεσιακή δραστηριότητα της Φιλοτελικής Ένωσης Ιεράπετρας. Περιλάμβανε συλλογές Θεματικού Φιλοτελισμού και Καρτών Μάξιμου και ήταν εντεταγμένη στις πολιτιστικές εκδηλώσεις “ΚΥΡΒΕΙΑ’ 93” που διοργάνωσε η Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης και Πολιτισμού Ιεράπετρας.

ΚΥΡΒΕΙΑ 1993

Λειτουργήσε στο Νέο Κτήριο Πολυκέντρου (δίπλα στο Δημαρχείο).

Την ημέρα των εγκαινίων (9/08/ 1993), στο Ταχυδρομικό Γραφείο Ιεράπετρας χρη-

σιμοποιήθηκε ειδική αναμνηστική σφραγίδα, η οποία αναφερόταν γενικότερα στα "ΚΥΡΒΕΙΑ' 93" και όχι ειδικά στη φιλοτελική έκθεση.

**ΕΚΘΕΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΩΝ,
ΠΑΛΑΙΩΝ ΚΑΡΤΩΝ, ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ
ΚΑΙ ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΩΝ
"ΕΚΘΕΣΗ ΜΝΗΜΗΣ".**

Καλλιθέα 19 – 26 Σεπτεμβρίου 1993

Η παραπάνω έκθεση ήταν ενταγμένη στις εκδηλώσεις εορτασμού της εκατονταετηρίδας του Ζωγραφείου Λυκείου Κωνσταντινούπολης. Στεγάστηκε στην Αίθουσα Τελετών του Συλλόγου Κωνσταντινούπολεως, στην οποία συστεγάζεται και ο Σύνδεσμος των εν Ελλάδι Ζωγραφειωτών Κωνσταντινούπολεως (οδός Δημοσθένους 115-117

Καλλιθέα).

Την πρωτοβουλία διοργάνωσης είχε ο Σύνδεσμος των εν Ελλάδι Ζωγραφειωτών και είχε την αιγίδα του Δήμου Καλλιθέας και την αρωγή των Ελληνικών Ταχυδρομείων. Στις 19 Σεπτεμβρίου 1993, ημέρα των εγκαίνιων, χρησιμοποιήθηκε στον εκθεσιακό χώρο ειδική αναμνηστική σφραγίδα αφιερωμένη στο Ζωγράφειο Λύκειο.

Χορηγοί της έκθεσης ήταν ο ΕΛΤΑ, η Ελληνική Εταιρεία Εμφιάλωσης "3Ε", η Εφημερίδα Ο ΠΟΛΙΤΗΣ, η Ασπίς Πρόνοια Α.Ε., η σοκολατοποιία Palet και ο Γεώργιος Καβουράκης.

Την Οργανωτική Επιτροπή αποτέλεσαν οι Κοσμάς Κοτζαμάνογλου Επίτιμος Πρόεδρος, Νομικός Καρδούλης Πρόεδρος, Πέτρος Τσουκάτος και Κώστας Χριστοδουλίδης Αντιπρόεδροι, Φοίβος Κουβαράς Οικ.

Διαχειριστής, Γιώργος Καρατσαλης Γραμματέας, Κώστας Πολυχρονίδης σύνδεσμος Δήμου, Θεόδωρος Γαλάνης σύνδεσμος ΕΛΤΑ, Μίλτος Βίγγας, Γιώργος Δότσος, Χρήστος Κορδάτος και Θανάσης Νικολαΐδης Μέλη.

Έλαβαν μέρος 28 εκθέτες με συλλογές γραμματοσήμων και εκθέματα Φιλοτελικής Φιλολογίας, τα οποία αναπτύχθηκαν σε 105 πλαίσια διπλής όψεως.

Η Οργανωτική Επιτροπή έθεσε σε κυκλοφορία δύο αναμνηστικούς φακέλους αφιερωμένους στην "ΕΚΘΕΣΗ ΜΝΗΜΗΣ" και στα 100 χρόνια του Ζωγραφείου Λυκείου, οι οποίοι σφραγίστηκαν με την ειδική αναμνηστική σφραγίδα. Κυκλοφόρησαν επίσης δύο φυλλαράκια, αφιερωμένα και αυτά στην Έκθεση και στο Ζωγράφειο, καθώς και Κατάλογος – Πρόγραμμα.

Η Έκθεση δεν είχε συναγωνιστικό χαρακτήρα.

ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ "ΡΟΔΟΣ '93"

Ρόδος 23 – 31 Οκτωβρίου 1993

Με την ευκαιρία του εορτασμού των 400 χρόνων από την ίδρυση της Ρόδου, η Φιλοτελική Ένωση Δωδεκανήσου διοργάνωσε την παραπάνω έκθεση, η οποία είχε την αιγίδα του Υπουργείου Αιγαίου, τη συμπαράσταση της Νομαρχίας Δωδεκανήσου, την αρωγή του Υπουργείου Πολιτισμού,

του Δήμου Ροδίων και του ΕΛΤΑ, καθώς και την υποστήριξη της Ε.Φ.Ο.

Λειτουργήσε σε αίθουσες του Ξενοδοχείου των Ρόδων. Οι συμμετοχές προέρχονταν από όλη την Ελλάδα, περιλαμβάνονταν όλες τις κατηγορίες Φιλοτελισμού,

χωρίς όμως να έχει συναγωνιστικό χαρακτήρα. Σε όλους τους εκθέτες προσφέρθηκαν αναμνηστικά μετάλλια και σχετικό δίπλωμα.

Χορηγοί – Δωρητές της “ΡΟΔΟΣ ’93” ήταν το Υπουργείο Αιγαίου, τα Ελληνικά Ταχυδρομεία, ο Δήμος Ροδίων, η Ε.Ε.Σ.Καρτών Μάξιμουμ και οι Γιώργος Καράτσαλης, Νομικός Καρδούλης, Γεράσιμος Ζησιμάτος, Μιχάλης Πετραδάκης, Χαράλαμπος Αναμουρλής, Γεράσιμος Πρωτολάτης, Μιχάλης Κατσαράς, Γιάννης Βλαστός, Κώστας Ξανθός, Αντώνης Μαΐλης, Αντώνης Παπαντωνίου και Νίκος Μηνάς.

Την Οργανωτική Επιτροπή αποτέλεσαν οι Γεράσιμος Ζησιμάτος Πρόεδρος, Γιάννης Βλαστός Αντιπρόεδρος, Μιχάλης Κατσαράς Γεν. Γραμματέας, Νομικός Καρδούλης Ειδικός Οργανωτικός Γραμματέας, Γιάννης Βασιλαράκης Ταμίας, Κώστας Ξανθός, Χαρ. Αναμουρλής, Γιώργος Νικολίτσης, Γεράσιμος Πρωτολάτης και Νίκος Καρανικόλας Μέλη.

Στην έκθεση έλαβαν μέρος εκατόν δύο εκθέτες και εκπροσωπήθηκαν οι ακόλουθες τάξεις:

Επίσημη Τάξη
 Παραδοσιακός Φιλοτελισμός,
 Ταχυδρομική Ιστορία,
 Αεροφιλοτελισμός,
 Θεματικός Φιλοτελισμός,
 Μαξιμαφιλία, Φιλοτελισμός Νεότητας,
 Φιλοτελική Φιλολογία.

Υπήρξε επίσης ειδική κατηγορία εκθεμάτων, στην οποία περιελήφθησαν Χαρτόσημα, Καρτποστάλ, Φωτογραφίες, Πίνακες και Ντοκομέντα.

Το σύνολο των εκθεμάτων αναρτήθηκε σε 374 πλαίσια.

Στον εκθεσιακό χώρο λειτούργησε προσωρινό Ταχυδρομικό Γραφείο και μηχανή αυτόματης παραγωγής και πώλησης γραμματοσήμων τύπου FRAMA που λειτούργησε στις 23 και 28 Οκτωβρίου. Τις ίδια ημέρες χρησιμοποιήθηκαν και ειδικές αναμνηστικές σφραγίδες.

Η Οργανωτική Επιτροπή κυ-

κλοφόρησε τα ακόλουθα αναμνηστικά:

α) 300 αναμνηστικούς χρωματιστούς φακέλους, για κάθε μια από τις παραπάνω δύο αναμνηστικές σφραγίδες.

β) 100 ίδιους φακέλους για κάθε μια αναμνηστική σφραγίδα, πάνω σε γραμματόσημο τύπου FRAMA.

γ) 500 αριθμημένα πολύχρωμα φυλλαράκια (φεγιέ), αφιερωμένα στα 2400 χρόνια της Ρόδου.

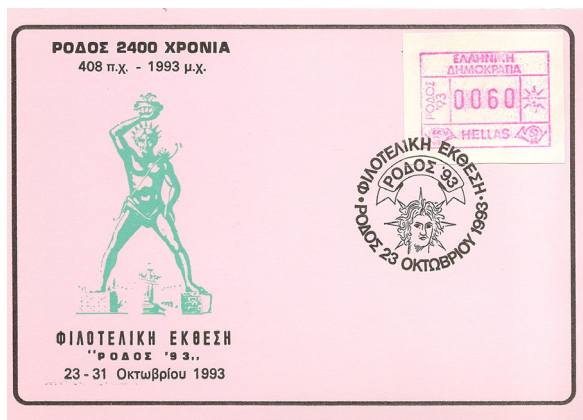
δ) 150 Κάρτες Μάξιμουμ με την αναμνηστική σφραγίδα της 28ης Οκτωβρίου 1993.

ε) 160 εικονογραφημένα καρτποστάλ, σε τέσσερα χρώματα, με παράσταση του Κολοσσού της Ρόδου, με γραμματόσημο FRAMA και με την ειδική αναμνηστική σφραγίδα της 23 Οκτωβρίου 1993.

στ) Κατάλογο – Πρόγραμμα της Έκθεσης.

Ο μεγάλος αριθμός επισκεπτών, μέχρι το τελευταίο βράδυ της λειτουργίας της “ΡΟΔΟΣ ’93”, η προσέλευση 2500 περίπου μαθητών, αλλά και η καλαίσθητη και μελετημένη εγκατάσταση των πλαισίων, η οποία έδινε άνετη πρόσβαση σε όλα τα εκθέματα, δίνουν το δικαίωμα του χαρακτηρισμού της ως μιας από τις πιο επιτυχημένες εκθέσεις της ελληνικής περιφέρειας.

(Συνεχίζεται)

Ανοικτή επιστολή...

...προς νέους θεματικούς

Η "Ανοικτή Επιστολή" είναι μία μόνιμη στήλη του περιοδικού μας, στην οποία παρουσιάζονται όλες οι χρήσιμες πληροφορίες για τον καταρτισμό μιας θεματικής συλλογής που φιλοδοξεί να εκτεθεί σε μία επίσημη εθνική έκθεση ή έκθεση FIP-FEPA, από την επιλογή του θέματος, του χαρτιού και του φιλοτελικού υλικού, μέχρι και την καλύτερη αισθητική της παρουσίαση.

Η ισορροπία σε μία συλλογή και πώς επιτυγχάνεται (Β' μέρος).

Φθάνοντας στο κεφάλαιο "φιλοτελικό υλικό", εκεί οι αφορμές για να "χάσουμε την ισορροπία μας(!)" είναι πολλές, με κυριότερη την εισαγωγή στο έκθεμα μας υλικού αμφιβόλου αξίας και σημασίας που κατά την άποψη μας θα ανεβάσει τη βαθμολογία μας στην παράμετρο "σπανιότητα". Κλασικό τέτοιο παράδειγμα είναι τα διάφορα δοκίμια εκτύπωσης, χρώματος, δοκίμια και σχέδια καλλιτέχνη,

specimen, δοκίμια πολυτελείας (épreuves de luxe) και άλλα συναφή που έχουν κατακλύσει το διαδίκτυο και αποκτώνται με λίγα ευρώ ή, σπανιότερα, με λίγες δεκάδες ευρώ. Αυτό το υλικό υπήρχε, βέβαια, ανέκαθεν στα χέρια των εμπόρων και ήταν διαθέσιμο σε πρώτη ζήτηση. Απλά, αναφέρομαι το διαδίκτυο, διότι η απόκτηση του είναι τώρα πολύ πιο εύκολη.

Τα δοκίμια εκτύπωσης, χρώματος κτλ. απαντούν σε ζεύγη, τετράδες, δεκάδες ή και φύλλα ολόκληρα. Συνήθεις χώρες προέλευσης είναι οι πρώην γαλλικές αποικίες, κάποια αφρικανικά κράτη, η Β. Κορέα κλπ. Επιδιώκο-

ντας, ωστόσο, να εντυπωσιάσουμε κριτές και κοινό με την αθρόα παρουσίαση τέτοιων κομματιών, το μόνο που πετυχαίνουμε είναι να διαταράξουμε την ισορροπία του θεματικού μας υλικού, με αποτέλεσμα τελείως αντίθετο από το επιδιωκόμενο. Ακόμα χειρότερα, γεμίζοντας τις σελίδες με πολλαπλά τέτοιων εκδό-

σεων, χαραμίζουμε πολύτιμο χώρο για υλικό που θα μπορούσε να συμβάλει στην καλύτερη (και πιο ισόρροπη) ανάλυση.

Κάτι ανάλογο συμβαίνει και με τα υπόλοιπα, δηθεν "σπάνια", ή δηθεν "ασυνήθιστα" αντικείμενα που αναφέραμε στην προ-

ηγούμενη παράγραφο. Ωστόσο, χρειάζεται ιδιαίτερη αναφορά στα épreuves de luxe, γαλλικά μητροπολιτικά και γαλλικών αποικιών. Είναι γνωστό ότι εκτυπώνονται μετά την παραγωγή των κανονικών γραμματοσήμων, από την ίδια μήτρα, και, επομένως, δεν έχουν καμία σχέση με épreuves (δηλ. δοκίμια). Τα πρώτα χρόνια έκδοσης τους εκτυπώνονταν σε ελάχιστα αντίτυπα και μοιράζονταν σε προσωπικότητες, οπότε, λόγω της σπανιότητάς τους θα μπορούσαν ίσως να γίνουν ανεκτά. Αργότερα, οι ποσότητες εκτύπωσης και ο αριθμός των παραληπτών τους ήταν τέ-

Δοκίμιο χρώματος προς αποφυγή. Πολλές χώρες, όπως πρώην γαλλικές αποικίες, τα αναπαράγουν σκοπίμως, για φιλοτελικούς σκοπούς

τοιου μεγέθους, ώστε κάθε συνετός έμπορος τα διέθετε σε στοκ!

Ο αφορισμός που κάνουμε σε όλα τα προαναφερόμενα είδη ευτελούς υλικού, που κατασκευάζεται ειδικά για τους συλλέκτες και δεν έχει καμία σχέση με τα πραγματικά δοκίμια, δεν σημαίνει ότι αποτρέπουμε του συλλέκτες από τη χρησιμοποίηση σοβαρού υλικού, που πράγματι αναβαθμίζει το έκθεμα στην παράμετρο "σπανιότητα" και του δίνει περισσότερα φιλοτελικά χαρακτηριστικά. Κανείς δεν θα κατηγορήσει έναν εκθέτη που παρουσιάζει δύο, το πολύ τρεις, "μελέτες" στη συλλογή του, χρησιμοποιώντας υλικό που αρχίζει από το σχέδιο του καλλιτέχνη και καταλήγει στο τελικό δοκίμιο χρώματος, περνώντας από όλα τα ενδιάμεσα στάδια. Αρκεί η κάθε μελέτη να αναφέρεται σε ένα σημαντικό κομμάτι για την εξέλιξη της συλλογής (διαφορετικά θα είχαμε και πάλι "ανισορροπία") και το υλικό που θα χρησιμοποιήσει να προέρχεται από χώρες που σέβονται την εκδοτική/ταχυδρομική τους "αξιοπρέπεια". Τέτοιες χώρες είναι η Ελλάδα, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Γερμανία, η Ισπανία, το Βέλγιο, οι Σκανδιναβικές χώρες και τόσες άλλες. Όμως, "μελέτες" με υλικό από τέτοιες χώρες λίγες συλλογές μπορούν να διαθέτουν. Διότι στοιχίζουν. Είναι κομμάτια δυσεύρετα, συχνά μοναδικά και ασφαλώς σπάνια. Γι' αυτό και τα εκθέματα που τα διαθέτουν παίρνουν περισσότερους βαθμούς στη "σπανιότητα".

Η "ισορροπία" στην παρουσίαση θα μπορούσε να είναι ένα αυτονόητο ζήτημα και να μη χρειάζεται κανένα σχολιασμό. Επειδή, εντούτοις, συχνά το αυτονόητο είναι το ζητούμενο, θα σχολιάσουμε και αυτή την παράμετρο με τον ίδιο ρυθμό όπως τα προηγούμενα.

Κατ' αρχήν η "ισορροπία παρουσίαση" έχει ανάγκη πάντα από τη συνοδεία της λέξης "αισθητική". Διότι η παράμετρος "παρουσίαση" έχει σχεδόν 100% σύνδεση με την κρατούσα αντίληψη περί αισθητικής. Η "ισορροπία αι-

σθητική παρουσίαση", επομένως, είναι αυτή που με πρώτη σκέψη, θα μπορούσε να σημαίνει ότι σε ένα έκθεμα πρέπει:

1. να μην υπάρχουν σελίδες παραφορτωμένες, αλλά ούτε μισοάδειες,
2. η διάταξη των εκτιθέμενων αντικειμένων να σέβεται τα νοητά περιθώρια που περιβάλλουν τις σελίδες του εκθέματος και δεν τα υπερβαίνει (εκτός ελάχιστων εξαιρέσεων),
3. τα νοητά περιθώρια γύρω από κάθε σελίδα να είναι κατά το δυνατόν ίδιο πλάτους,
4. όλες οι σελίδες να φέρουν τίτλους ή υπότιτλους και συνδεδετικά κείμενα,
5. τίτλοι και υπότιτλοι να αρχίζουν από το ίδιο ύψος της σελίδας,
6. τα κείμενα που συνδέουν τα φιλοτελικά αντικείμενα και ακολουθούν το "νήμα" της αφή-

γησης να είναι όλα γραμμένα με τους ίδιους χαρακτήρες και να μπαίνουν στις κατάλληλες θέσεις της σελίδας, όσο το δυνατόν πιο ομοιόμορφα,

7. τα θεματικά βοηθητικά κείμενα, όσο και τα φιλοτελικά που επεξηγούν τα ταχυδρομικά χαρακτηριστικά των αντικειμένων, να μπαίνουν σχεδόν πάντα κάτω από τα φιλοτελικά κομμάτια, ομοιόμορφα και αρμονικά, το καθένα με τους δικούς του χαρακτήρες (όρθιους ή πλάγιους), ώστε να γίνεται εύκολη η διάκριση τους,

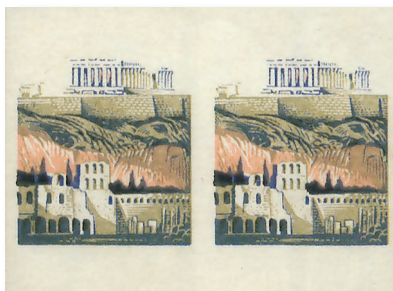
8. Η γενική τακτοποίηση των αντικειμένων να γίνεται με τρόπο που να αποπνέει αρμονία, ισορροπία, αισθητική προσέγγιση,

9. οι εκθεσιακές σελίδες να ετοιμάζονται με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή, μέσω των διαφόρων προγραμμάτων που κυκλοφορούν, που εγγυώνται μέγιστη συμβολή στην επίτευξη της περιπόθητης ισορροπίας.

Παντελής Λεούσης

Σημείωση

Το παραπάνω άρθρο δημοσιεύτηκε πρωτότυπα, αυτούσιο, στη ΦΙΛΟΤΕΛΕΙΑ, τεύχος 664/2010

Δοκίμια από χώρες που σέβονται την εκδοτική/ταχυδρομική τους "αξιοπρέπεια", όπως η Ελλάδα, είναι ευπρόσδεκτα

ΟΙ ΞΥΛΟΠΟΔΑΡΟΙ

του Παντελή Λεούση

Στο ελληνικό κοινό δεν είναι πολύ γνωστά. Μερικοί τα έχουν συναντήσει σε τσίρκο, κυρίως από σαλτιμπάγκους. Τα μακριά "κινιά" που δημιουργούν τα ξυλοπόδαρα και τα φανταχτερά ρούχα τους εντυπωσιάζουν κυρίως τους νεαρούς θεατές. Στην υπόλοιπη Ευρώπη είναι πολύ περισσότερο συνηθισμένα, διότι εκτός των τσίρκων τα χρησιμοποιούν πλανόδιοι θίασοι (Θέατρο του Δρόμου), και τα παιδιά στα παιχνίδια τους. Υπάρχουν μάλιστα και οργανωμένα παιχνίδια με ξυλοπόδαρα σε σχολεία.

Τα ξυλοπόδαρα υπάρχουν σε δύο βασικούς τύπους: σε αυτά που κρατιούνται με το χέρι και συνήθως χρησιμοποιούνται ως παιδικό παιχνίδι και σε εκείνα που δένονται από το πόδι, από την πατούσα μέχρι το γόνατο και είναι γνωστά ως "κινεζικά ξυλοπόδαρα". Τα πρώτα αποτελούνται από δύο ξύλινους πασσάλους που έχουν προσαρμοσμένη ανά μία αντηρίδα για να στηρίζεται το κάθε πόδι. Τα δεύτερα είναι από ξύλο ή μέταλλο και είναι αυτά που συνήθως χρησιμοποιούνται από τους επαγγελματικούς εκτελεστές. Είναι πιο ελαφριά

από τα πρώτα και επιτρέπουν μεγάλη άνεση κινήσεων.

Τα ξυλοπόδαρα συναντιούνται σε όλες τις ηπείρους και σε ποικίλες χρήσεις. Εκτός από παιδικό παιχνίδι και ατραξιόν των θεαμάτων, η ποικιλία των τρόπων που οι διάφοροι λαοί και οι τοπικές κοινωνίες τα χρησιμοποιούσαν ή τα χρησιμοποιούν είναι πολύ μεγάλη.

Στη δυτική Ευρώπη η συχνότερη και γνωστότερη χρήση των ξυλοπόδαρων είναι στα Πλανόδια Θέατρα ή Θέατρα του Δρόμου. Υπάρχουν μάλιστα και χαρακτηριστικοί τύποι ξυλοπόδαρων, με ειδικά εξωτερικά γνωρίσματα για τον κάθε χαρακτήρα που αναπαριστούν, και που η προέλευσή τους ανάγεται στα χρόνια του Μεσαίωνα.

Παλιά, στη Γαλλία πολλοί βοσκοί επέβλεπαν τα κοπάδια τους πάνω στα ξυλοπόδαρα, κυρίως σε βάλτωδες περιοχές.

Σαν παιδικό παιχνίδι είναι ιδιαίτερα διαδεδομένα σε πολλές χώρες

Οι ξυλοπόδαροι αποτελούν μία από τις πιο συνηθισμένες ατραξιόν του τσίρκου

Πολλοί Γάλλοι βοσκοί χρησιμοποιούσαν τα ξυλοπόδαρα σε βάλτωδες περιοχές

Γάλλος ταχυδρόμος με στεγνά παπούτσια χάρη στα ξυλοπόδαρα!

Η πρακτική αυτή καταργήθηκε προοδευτικά, όταν από το τέλος του 18ου αιώνα άρχισαν στη χώρα μεγάλα έργα αποξήρανσης. Αργότερα, τα ξυλοπόδαρα παρέμειναν σε χρήση στη Γαλλία σαν αγώνισμα δρόμου αλλά και σαν εξάρτημα ειδικού χορού. Ωστόσο, δεν ήταν σπάνιο το θέαμα ταχυδρόμων να διανέμουν την αλληλογραφία πάνω σε ξυλοπόδαρα, αποφεύγοντας έτσι το περπάτημα μέσα στους ατέλειωτους λασπότοπους της παλιάς Γαλλίας.

Αναφέρεται ότι ο Γάλλος Sylvain Dornon ξεκίνησε από το Παρίσι στις 12 Μαρτίου 1891, περπατώντας πάνω σε ξυλοπόδαρα, και έφτασε στη Μόσχα σε 58 ημέρες, προξενώντας την περιέργεια των Ρώσων,

Στο Βέλγιο οι ξυλοπόδαροι υπάρχουν στην φολκλορική παράδοση από πολύ παλιά.

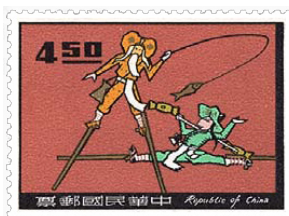
Κινέζικη "παράτα" ξυλοπόδαρων

για τους οποίους αυτό το είδος "αθλήματος" ήταν τελείως άγνωστο.

Την παράδοση των ξυλοπόδαρων συναντάμε επίσης στο Βέλγιο, στη βόρεια Ισπανία, στην Ολλανδία... Ειδικά στην πόλη Ναμύρ του Βελγίου, από τον 15ο αιώνα τα ξυλοπόδαρα αποτελούν ένα είδος φολκλορικού αθλήματος, με βάση το οποίο οι Mélanges και οι Anverses, οι δύο παραδοσιακές ομάδες ξυλοπόδαρων της πόλης, προσπαθούν με σπρωξιές, αγκωνιές, τρικλοποδιές και άλλα μέσα να ρίξουν στο έδαφος τους αντιπάλους. Πρώτη γραπτή αναφορά αυτής της παράδοσης βρίσκεται στα αρχεία του Δήμου της Namur, σε δημοτικό έγγραφο του 1411. Εκτός όμως από το "επίσημο" αγώνισμα, υπάρχουν εορτές κατά τις οποίες όποιος από τους πολίτες επιθυμεί ανεβαίνει στα ξυλοπόδαρα και "διαγωνίζεται".

Στην οροσειρά των Άνδεων είναι κυρίως παιδικό παιχνίδι. Γενικότερα, στη Νότια Αμερική τα ξυλοπόδαρα δεν υπήρχαν στην τοπική παράδοση. Μάλλον έγιναν γνωστά πιο πρόσφατα, από άτομα που εργάστηκαν σε τσίρκο στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Στην Ασία επίσης είναι κυρίως παιχνίδι των παιδιών, χρησιμοποιούνται

Ψάρεμα με ξυλοπόδαρα συναντιέται τόσο στην Ασία όσο και στην Αφρική

Για τις χώρες της δυτικής Αφρικής οι ξυλοπόδαροι μπορεί να έχουν τελετουργικό, χορευτικό, συναγωνιστικό ή και πολλών άλλων μορφών χαρακτήρα

όμως και σε πρακτικές εφαρμογές, όπως το ψάρεμα. Στη Σρι Λάνκα, για παράδειγμα, ένα είδος ψαρέματος γίνεται επάνω σε ξυλοπόδαρα. Αλλά και στην Κίνα, δεν είναι λίγοι οι ξυλοπόδαροι ψαράδες, ερασιτέχνες ή επαγγελματίες, που πετούν τις πετονιές τους μέσα από το νερό και εξασφαλίζουν την ψαριά τους έχοντας τα πόδια τους στεγνά χάρη σε αυτή την τεχνική.

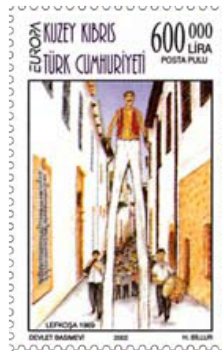
Ενδιαφέρουσα πρωτοτυπία είναι και αυτή που εφαρμόζεται στο Μαρόκο και στην Καλιφόρνια, όπου πολλοί δενδροκαλλιεργητές, αντί για σκάλες, χρησιμοποιούν τα ξυλοπόδαρα για τη συγκομιδή των φρούτων.

Στην αφρικανική ήπειρο, οι ξυλοπόδαροι είναι ιδιαίτερα δι-αδεδομένοι, κυρίως στις χώρες της δυτικής Αφρικής (Τόγκο, Μπενίν, Μαλί, Γκάνα, Ακτή του Ελεφαντοστού, Σενεγάλη κλπ.), όπου η χρήση τους είναι διαφορετική από τον ένα τόπο στον άλλο. Συνηθέστερη είναι η χρήση τους για ειδικούς (παραδοσιακούς, θρησκευτικούς, τελετουργικούς κλπ.) χορούς. Για τη φυλή Ντογκόν του Μαλί, για παράδειγμα, τα

ξυλοπόδαρα έχουν πολύ ισχυρή συμβολική αξία και χρησιμοποιούνται σε ειδικές τελετουργίες. Στο Τόγκο οι ξυλοπόδαροι συμμετέχουν σε εορταστικές εκδηλώσεις και συναγωνίζονται για το ποιος θα ξεπεράσει τον άλλον σε ύψος. Αυτός ο ανταγωνισμός αποκτά ιδιαίτερο ενδιαφέρον αν αναλογιστεί κανείς ότι συχνά φτάνουν μέχρι και τα 4 μέτρα. Το Τόγκο φημίζεται μάλιστα ως η χώρα που διαθέτει τους περισσότερους ξυλοπόδαρους που ξεπερνούν τα 2 μέτρα.

Πάντως, σε διαγωνισμούς δεν είναι σπάνιο το ύψος των 8 μέτρων, ενώ το παγκόσμιο ρεκόρ είναι αρκετές δεκάδες μέτρα.

Είναι αρκετά ενδιαφέρον το γεγονός ότι δεν φαίνεται να υπήρξε μια ιστορική αλληλοσύνδεση μιας χώρας με την άλλη σε ότι αφορά την ύπαρξη των ξυλοπόδαρων. Η εμφάνισή τους έχει παρατηρηθεί σε διάφορες χώρες, σε πολλά σημεία του πλανήτη, χωρίς κάποια εμφανή μεταπήδηση αυτής της παράδοσης από τη μία χώρα στην άλλη.

Οι ξυλοπόδαροι απαντώνται και στην τουρκική παράδοση

Αχ! Αυτό το πλάνο...

Πλάνο εκθέματος του Σλοβένου Peter Suhadolc

Η αφιλοκερδής κατάκτηση του κόσμου:
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΟΡΕΙΒΑΣΙΑΣ

1. ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑ

- 1.1. Μυθολογική αφετηρία - προέλευση
- 1.2. Πολεμικές κατακτήσεις
- 1.3. Εμπορικές διαδρομές
- 1.4. Πρώτες γνωστές αναβάσεις
- 1.5. Θρησκευτικά κίνητρα
- 1.6. Κίνητρα επιβίωσης
- 1.7. Επιστημονικά κίνητρα
- 1.8. Πρώτες επιδράσεις στην τέχνη και στη λογοτεχνία
- 1.9. Πρόδρομοι της Ορειβασίας

2. ΟΙ ΑΛΠΕΙΣ: ΓΕΝΕΣΗ & ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΟΡΕΙΒΑΣΙΑΣ

- 2.1. Γένεση της ορειβασίας: Τραγκλάβ και Λευκό Όρος
- 2.2. Η ορειβασία στα σπάργανα
- 2.3. Ορειβατικές οργανώσεις
- 2.4. Χρυσή εποχή της ορειβασίας
- 2.5. Ορειβασία χωρίς οδηγό
- 2.6. Η Επανάσταση στις Ανατολικές Άλπεις
- 2.7. Δρόμοι-τελεφερίκ φέρνουν περισσότερους ορειβάτες
- 2.8. Τα τελευταία προβλήματα των Άλπεων
- 2.9. Τεχνικές αναρριχήσεις
- 2.10. Ελεύθερες αναρριχήσεις

3. ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ ΣΕ ΑΛΛΑ ΒΟΥΝΑ

- 3.1. Καύκασος – προπόνηση για μελλοντικές αποστολές
- 3.2. Αμερική – προετοιμασία για τα Ιμαλάια
- 3.3. Από την Αφρική και τη Νέα Ζηλανδία ως την Ασία
- 3.4. Η κατάκτηση των γιγάντων
- 3.5. Η κατάκτηση του Έβερεστ, της στέγης του κόσμου
- 3.6. Που πηγαίνει σήμερα η ορειβασία;

ΤΟΞΟΒΟΛΙΑ

Ένα “θεϊκό” άθλημα

του Θανάση Απέργη

Το τόξο και το βέλος υπήρξαν δυο από τις πρώτες επινοήσεις του ανθρώπου. Είναι βέβαιο ότι ήδη από την εποχή του ανθρώπου του Κρο Μανιόν, 40.000 χρόνια πριν, το τόξο ήταν σε χρήση, συμβάλλοντας στην επιβίωση του προϊστορικού ανθρώπου, στην εξεύρεση τροφής, στην άμυνα από τα θηρία και τις επιδρομές άλλων φυλών.

Η ιστορία όλων των λαών της γης έχει αναφορές στη χρήση του τόξου. Η χρήση του υπήρξε σημαντικός παράγοντας στην εξελικτική πορεία του ανθρώπινου γένους. Ήταν ο πρώτος μηχανισμός που έφτιαξε ο άνθρωπος και ήταν το κυριότερο μέσο για την επιβολή του. Η τοξοβολία στους ανθρώπους της αρχαιότητας ήταν σε πολύ μεγάλη υπόληψη, και εντασσόταν, ως τέχνη, σε ίδιο επίπεδο σπουδαιότητας με τη μουσική, τη ζωγραφική και άλλες τέχνες. Η ελληνική μυθολογία είναι γεμάτη αναφορές σε θεούς και ήρωες, οι οποίοι έμειναν γνωστοί στην ιστορία ως δεινοί τοξότες. Για παράδειγμα, η Άρτεμις, η θεά του κυνηγιού και ο αδελφός της Απόλλων, ο θεός του φωτός και των τεχνών, είχαν στην κατοχή τους τα λεγόμενα χρυσελεφάντινα τόξα, τα οποία τους είχε χαρίσει ο πατέρας τους Δίας. Έκαναν συχνή χρήση του τόξου και απεικονίζονται με τόξα και φαρέτρες σε πολλές τοιχογραφίες, αγγεία και ψηφιδωτά.

Ο Όμηρος, στην Οδύσσεια, αναφέρεται πολύ γλαφυρά στους αγώνες που οργάνωσε ο αρχηγός των Φαίακων Αλκίνοος για να τιμήσει τον ναυαγό Οδυσσέα, καθώς και στον ξακουστό αγώνα τοξοβολίας στην Ιθάκη που πήρε μέρος ο ίδιος ο Οδυσσέας, αντιμετωπίζοντας τους μνηστήρες με το πανίσχυρο τόξο του γίγαντα Εύρυτου,

Ως παραδείγματα ηρώων που έκαναν χρήση του τόξου, μπορούμε να αναφέρουμε τον Ηρακλή, ο οποίος ήταν δεινός τοξότης. Το τόξο του το χάρισε ο Απόλλωνας. Κατόπιν ο Ποίας, μέλος της Αργοναυτικής εκστρατείας, ο οποίος κληρονόμησε από τον Ηρακλή το

τόξο και τα βέλη του και τα έδωσε με τη σειρά του στο γιο του Φιλοκτήτη. Με την παρουσία αυτών των όπλων έπεσε η Τροία. Αναφέρεται πως ο Αχιλλέας, για να τιμήσει τον νεκρό του φίλο, Πάτροκλο, οργάνωσε ταφικούς αγώνες, “τα άθλα επί Πατρόκλου”, στους οποίους συμπεριελήφθη και η τοξοβολία.

Άλλοι δεινοί τοξότες ήταν ο Πάνδαρος, που είχε διδαχθεί την τέχνη από τον ίδιο τον Απόλλωνα, ο Κρής Μηριόνης που νίκησε στους ταφικούς αγώνες της Τροίας, ο Πάρις και άλλοι πολλοί.

Η πρώτη, ιστορικά βεβαιωμένη χρήση του τόξου έγινε από τους αρχαίους Αιγύπτιους, περίπου 5.000 χρόνια πριν, εναντίον

Αρχαίος Έλληνας τοξότης

Η θεά του κυνηγιού Άρτεμις κυνηγούσε με το τόξο, ο Ηρακλής με το τόξο του εξολόθρευε τις στυμφαλίδες όρνιθες, ενώ ο Οδυσσέας με το τόξο εξόντωσε τους μνηστήρες.

των Περσών, που πολεμούσαν ακόμα με ακόντια και σφεντόνες. Ήταν ένα μικρό κομμάτι ελαστικού ξύλου που με τη χρήση ενός τένοντα έπαιρνε καμπύλο σχήμα.

Πιθανολογείται ότι οι Ασσύριοι γύρω στα 1.200 π.Χ. πρόσθεσαν δύο προεκτάσεις στα άκρα δημιουργώντας έτσι το αντίκυρτο τόξο που το έκανε πιο εύχρηστο για τους έφιππους πολεμιστές.

Στην αρχαία Ελλάδα, το τόξο είχε, κυρίως, κυνηγετική χρήση, ενώ σαν πολεμικό όπλο αναδείχθηκε κατά τη διάρκεια του Πελοποννησιακού Πολέμου. Ωστόσο, ποτέ δεν συμπεριλήφθηκε στους Ολυμπιακούς Αγώνες, διότι, σαν εκήβολο όπλο, δεν αναδείκνυε την ανδρεία του πολεμιστή.

Στην Κίνα, η πρώτη απεικόνιση τόξου ανήκει στην δυναστεία των Σάνγκ (18 έως 10 αι. π.Χ.), όπου εμφανίζεται πολεμικό άρμα με οδηγό, ακοντιστή και τοξότη. Αργότερα, εμφανίζεται και η αγωνιστική τοξοβολία σε αγώνες μεταξύ των ευγενών.

Στην Ιαπωνία, εμφανίζεται κατά τον 6ο π.Χ. με την φημισμένη έφιππη τοξοβολία kyudo (ο δρόμος του τόξου) και εξελίσσεται σε μια από τις σημαντικότερες πολεμικές τέχνες. Σήμερα διδάσκεται σε όλο τον κόσμο με τον παραδοσιακό ιαπωνικό τρόπο, από εξειδικευμένες σχολές, σαν μια από τις παραδοσιακές Ιαπωνικές πολεμικές τέχνες.

Η πτώση της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας

Ασσύριοι και Αυγύπτιοι χρησιμοποίησαν ευρύτητα το τόξο στους πολέμους τους

επιταχύνθηκε από τις πολλές απώλειες που είχαν από τους υπέρτερους τοξότες των Ούνων, των Βανδάλων και των Γόθων.

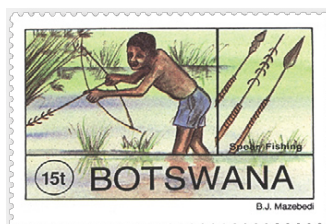
Στους Βυζαντινούς χρόνους, εξαίρετος τοξότης υπήρξε ο Στρατηγός Βελισάριος, ο οποίος και οργάνωσε ένα νέο είδος βαρέως οπλισμένου, αλλά ευέλικτου ιππικού, τους κατάφρακτους, ο οπλισμός των οποίων περιλάμβανε, εκτός των άλλων και τόξο.

Η αρχή του τέλους της ένδοξης πορείας του τόξου, σαν πολεμικό όπλο και κυνηγετικό εργαλείο, ήλθε με την διάδοση της πυρίτιδας στην

Ευρώπη, τον 15ο αι. μ.Χ..

Ο πρώτος γνωστός αγώνας τοξοβολίας σε νεότερες εποχές, διεξήχθη στο Finsbury της Αγγλίας, το 1583, με την συμμετοχή περίπου 3.000 τοξοβόλων. Στο παρελθόν, πολλοί Βρετανοί μονάρχες ασχολήθηκαν με την τοξοβολία, μεταξύ των οποίων η βασίλισσα Βικτόρια και ο Ερρίκος ο 8ος, ο οποίος οργάνωσε αγώνες και ίδρυσε το 1537 τον πρώτο σύλλογο τοξοβολίας, την Αδελφότητα του Αγ. Γεωργίου.

Οι πρώτοι διεθνείς αγώνες έγιναν μεταξύ Αγγλων και Γάλλων το 1900, την ίδια χρονιά που το άθλημα έγινε δεκτό στους Ολυμπιακούς Αγώνες, στο Παρίσι. Η τοξοβολία διατηρήθηκε στο Ολυμπιακό πρόγραμμα μέχρι το 1920 στην Αμβέρσα, με εξαίρεση τους Αγώνες της Στοκχόλμης του 1912. Επανεντά-

Ακόμα και στις μέρες μας υπάρχουν φυλές που χρησιμοποιούν το τόξο στο κυνήγι και στο ψάρεμα

χθηκε στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Μονάχου, το 1972. Το 1988, στη Σεούλ, προστέθηκε και το ομαδικό αγώνισμα, ενώ από το 1992 καθιερώθηκε ο Ολυμπιακός Γύρος, ο νέος τρόπος διεξαγωγής του αθλήματος που πρόβαλε την τοξοβολία θεαματικά.

Η Διεθνής Ομοσπονδία Τοξοβολίας (FITA) ιδρύθηκε το 1931 στο Λνον της Πολωνίας, όπου πραγματοποιήθηκε εκεί την ίδια χρονιά και το πρώτο παγκόσμιο πρωτάθλημα.

Στους Ολυμπιακούς Αγώνες το άθλημα διεξάγεται στο ύπαιθρο, στις κατηγορίες Ατομικό ανδρών και γυναικών, και Ομαδικό ανδρών και γυναικών.

Στην αρχή υπάρχει ένας ημερήσιος αγώνας κατάταξης. Εκεί οι άνδρες ρίχνουν 36 φορές με το τόξο τους σε καθένα από τους τέσσερις στόχους που βρίσκονται σε απόσταση 90,70,50 και 30μ. αντίστοιχα. Στις γυναίκες οι αντίστοιχες αποστάσεις είναι 70,60,50 και 30μ. Στη συνέ-

χεια οι 64, άνδρες και γυναίκες, με την μεγαλύτερη βαθμολογία δημιουργούν ένα "ταμπλό" και κατατάσσονται ανάλογα με τη βαθμολογία τους, οπότε ο αθλητής Νο1 αντιμετωπίζει τον αθλητή Νο 64, ο Νο2 το Νο63 κ.λ.π. Τόσο στους άνδρες όσο και στις γυναίκες η απόσταση είναι ίδια, αυτή των 70μ. Οι τέσσερις που προκρίνονται διεκδικούν τα μετάλλια.

Με ανάλογο τρόπο διεξάγεται ο Ολυμπιακός γύρος μεταξύ των 16 ομάδων του ομαδικού.

Οι αθλητές αγωνίζονται από όρθια στάση, σκοπεύοντας το μικρότερο εσωτερικό κύκλο ενός στόχου που αποτελείται από 10 ομόκεντρους κύκλους διαφορετικού χρώματος, με βαθμολογία από

10 έως 1 πόντο, αντίστοιχα.

Η Ν. Κορέα έχει κατακτήσει τα περισσότερα χρυσά μετάλλια στους Ολυμπιακούς Αγώνες και στα παγκόσμια πρωταθλήματα, τόσο σε ομαδικό όσο και σε ατομικό επίπεδο.

Η μασκότ των Μεσογειακών Αγώνων του 1997 στην τοξοβολία

α. Σφραγίδα Παγκοσμίου Πρωταθλήματος τοξοβολίας κλειστού σσιβίου.

β. Έκδοση για την Σπαρτακιάδα του 1971. γ. Ο τοξότης, ένα από τα 12 ζώδια του αστρικού κύκλου

Ειδικές αναμνηστικές σφραγίδες έτους 2010

Το έτος 2010 χρησιμοποιήθηκαν οι ακόλουθες ειδικές αναμνηστικές σφραγίδες:

1. 43^ο Εθνικό Συνέδριο Λεσχών Lions Ελλάδος & Κύπρου (7.04.2010).
2. 10^η κοινή Διεθνής Σύνοδος για Προέδρους ή Διευθυντές Εθνικών Ολυμπιακών Ακαδημιών και Στελέχη Εθνικών Ολυμπιακών Επιτροπών (13.5.2010).
3. Ευρωπαϊκή Νύχτα Μουσείων (15.5.2010).
4. 50^η Διεθνής Σύνοδος για νέους μετέχοντες (18.6.2010).

5. 65 χρόνια ίδρυσης του Τμήματος Χαλκίδας του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού (23/06/10).
6. 5^η Εκδήλωση του Ιδρύματος "Βασίλης Ι. Παπανικόλας" (3/07/2010)
7. Φεστιβάλ Επιδαύρου (2, 3, 9, 10, 16, 17, 23, 24, 30, 31/07 και 6, 7, 13, 14/08/2010)
8. 1^η Φιλοτελική Έκθεση και Ιστορικών Ντοκουμέντων Κύμης (10/07/2010).

9. 75^η Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης (11-19/09/2010)
10. 2500 χρόνια από τη μάχη του Μαραθώνα (12/09/2010)
11. 100 χρόνια Προσκοπισμού στην Ελλάδα (27/09/2010)
12. Εθνική Φιλοτελική Έκθεση PATRAPHILEX 2010 (6/11/2010)

Από την αίγα Αμάθεια και το κέρασ της, έως την αιγίδα της... ΕΦΟ!

Πρόκειται για ένα κέρατο που όλοι θα θέλαμε να διαθέτουμε. Διότι όποιος το διαθέτει, μπορεί να έχει τα πάντα, άκοπα και ανέξοδα. Πρόκειται για το περίφημο κέρασ της Αμάθειας.

Η Αμάθεια ήταν Νύμφη, με τη μορφή κασίικας, τροφός του Δία. Σύμφωνα με την πιο δημοφιλή εκδοχή, ήταν η κασίικα που γαλούχησε τον Δία νήπιο σε μια σπηλιά του όρους Δίκη, στην Κρήτη.

Καθώς ο Κρόνος είχε την κακή συνήθεια να καταβροχθίζει όλα τα παιδιά του αμέσως μετά τη γέννησή τους για να μην του πάρουν το θρόνο – όπως μας διαβεβαιώνει ο Ησίοδος στην *Κοσμογονία* του -, η Ρέα, η μητέρα του Δία, για να γλυτώσει το γιό της τον παράδωσε στην αίγα Αμάθεια για να τον αναθρέψει, ενώ έδωσε στον Κρόνο να καταπιεί μια πέτρα που

Ο Ήφαιστος στα προκαταρκτικά της κατασκευής της ασπίδας (του Δία);

Η αίγα Αμάθεια θυλάζει τον Δία βρέφος

Στην Τιτανομαχία νικητής βγήκε ο Δίας

Το κεφάλι της Γοργόνας ή Μέδουσας προσαρμόστηκε στην αιγίδα του Δία

Αμάθεια έκρυψε τον μικρό θεό στην κορυφή ενός δέντρου.

Σε ανταπόδοση της φροντίδας και των υπηρεσιών της προς τον Δία, ο ευγνώμονας θεός τοποθέτησε την Αμάθεια στον ουρανό, ως αστερισμό. Ωστόσο, δεν περιορίστηκε μόνο σε αυτό. Από τα κέρατά της έκανε να στάζει αμβροσία και νέκταρ. Όταν μάλιστα ένα από τα κέρατά της κόπηκε από τη φθορά του χρόνου, τότε ο Δίας το μεταμόρφωσε στο γνωστό μας "κέρας της Αμάθειας" ή κέρασ της αφθονίας: ένα καταπληκτικό κέρατο γεμάτο με κάθε λογής καρπούς που δεν εξαντλούνται ποτέ, και το οποίο εικονίζεται στο χέρι αρχαίων θεών ως σύμβολο ευφορίας και παροχής αγαθών.

Κάποτε ήρθε η ώρα που ο Δίας, ενήλικος πια, αποφάσισε να διεκδικήσει την εξουσία από τον πατέρα του Κρόνο. Όμως αυτό δεν έγινε αναίμακτα. Έπρεπε να αντιμετωπίσει τους Τιτάνες, που μαζί με τον Κρόνο συγκυβερνούσαν το σύμπαν. Μία

Ο Ήφαιστος και οι Κύκλωπες στην κατασκευή της ασπίδας του Αχιλλέα. Κάπως έτσι έγινε και του Δία.

Μετά την Τιτανομαχία, ο Δίας παραχώρησε την αιγίδα του στην Αθηνά

από τις φάσεις της προετοιμασίας του για την "τιτάνια μάχη" ήταν και αυτή που αναφερόταν

Γοργόνας ή Μέδουσας, που όποιος την αντίκριζε γινόταν πέτρα.

Η Τιτανομαχία κατέληξε στην εκθρόνιση του Κρόνου και την επικράτηση του Δία και των αδελφών του, των θεών του Ολύμπου.

Μετά το τέλος της, έχοντας πια ο Δίας την απόλυτη εξουσία, δεν χρειαζόταν άλλο την πανοπλία ή αιγίδα του. Γι' αυτό και την παραχώρησε στην κόρη του Αθηνά, η οποία την χρησιμοποιούσε έκτοτε αρκετά συχνά.

Κύλισε πολύς καιρός από τα χρόνια του Ησίοδου και των Ολύμπιων Θεών, μέχρι που φτάσαμε στις μέρες μας. Η Αθηνά, κατά πως φαίνεται, έπαψε να χρειάζεται και αυτή την αιγίδα της. Έτσι, εδώ και πολλά χρόνια, η αιγίδα πέρασε στα χέρια της Διεθνούς Φιλοτελικής Ομοσπονδίας, καθώς και των Ηπειρωτικών και Εθνικών Ομοσπονδιών όλου του κό-

1. Το Κέρας της Αμάλθειας, γεμάτο με κάθε λογής φρούτα, είναι το ζητούμενο των χωρών της Αραβίας!
2. Μία πολιτικός του Παναμά που μπορεί να φέρει ευημερία στο λαό, όση και το Κέρας της Αμάλθειας!
3. Ένα καλογεμισμένο σουβλάκι θα μπορούσε κι αυτό να χαρακτηριστεί ως Κέρας της Αμάλθειας!

στην ασπίδα του. Ο Δίας χρειαζόταν μία κατάλληλη ασπίδα (κατ' άλλους πανοπλία), άτρωτη και φοβερή στην όψη. Την κατασκευή ανέλαβε ο Ήφαιστος χρησιμοποιώντας το δέρμα της Αμάλθειας που ήταν αδιαπέραστο από τα βέλη. Πάνω στην ασπίδα προσάρτησε μάλιστα το κεφάλι της

σμου, οι οποίες, με τη σειρά τους, τη δανείζουν στις σοβαρές εκθέσεις συναγωνισμού, και για όσο χρόνο διαρκούν αυτές.

Αυτά για όσους έχουν απορία για την προέλευση της λέξης "αιγίδα"!

Π. Α.

Το Κέρας της Αμάλθειας σε δεκάδραχμο Αιγύπτου (250 π.Χ.) και ο Δίας επάνω στην αίγα Αμάλθεια σε ρωμαϊκό νόμισμα.

Παρόν το κέρας της Αμάλθειας και στη γιορτή της Βρετανίας, Σύμβολο ευημερίας των υπηκόων της.

Μαρία η Μαγδαληνή

Ένα από τα πρόσωπα της Καινής Διαθήκης που έχει προκαλέσει πολλές συζητήσεις, έχει απασχολήσει θεολόγους και ιστορικούς, έχει δώσει έμπνευση και θέμα σε συγγραφείς και καλλιτέχνες και έχει διχάσει Ανατολική και Δυτική Εκκλησία, είναι η Μαρία η Μαγδαληνή. Το κύριο ερώτημα που έχει δημιουργήσει τη διαφορά μεταξύ των δύο Εκκλησιών είναι το αν η Μαρία ήταν "η σεμνή και σοφή παρθένος με ψυχική ωραιότητα", όπως αναφέρεται σε κείμενα της Ορθοδοξίας ή η μετανοημένη ιεροδούλη του Ευαγγελίου, όπως δέχονται οι καθολικοί.

Οι τέσσερες μεγάλοι ευαγγελιστές κάνουν όλοι αναφορές στη Μαγδαληνή. Οι Μάρκος, Ματθαίος και Ιωάννης γράφουν για κάποια γυναίκα με το όνομα Μαρία, που στο σπίτι του Σίμωνα του λεπρού, στη Βηθανία, άλειψε με μύρο το Χριστό. Κατά τον Ιωάννη, αυτό συνέβη "πρό εξ ημερών του Πάσχα", και προσδιορίζει ότι η γυναίκα ήταν η Μαρία, η αδελφή του Λαζάρου που ανέστησε ο Ιησούς. Ήταν αυτή η Μαρία η Μαγδαληνή;

Ο Λουκάς, σε διήγησή του, αναφέρει πως το ίδιο γεγονός (η αμαρτωλή γυναίκα και πόρνη που έπλυσε με μύρο τα πόδια του Ιησού και τα σκούπισε με τα μαλλιά της) έλαβε χώρα στο σπίτι του Σίμωνα του Φαρισαίου. Ήταν αυτή η Μαρία η Μαγδαληνή;

Σύμφωνα με την αφήγηση των "κανονικών" Ευαγγελίων, η Μαγδαληνή ήταν μια νέα γυναίκα που ανήκε στον κύκλο των γυναικών που ακολουθούσαν τον Ιησού και τους

αποστόλους και βοηθούσαν στο έργο τους με κάθε δυνατό τρόπο. Η καταγωγή της ήταν από τα Μάγδαλα, μια μικρή πόλη στα δυτικά της Λίμνης Γεννησαρέτ και νότια της πεδιάδας της Γαλιλαίας. Γεννήθηκε το 3 μ.Χ., κόρη αρχιερέα που ιερούργουσε στη συναγωγή της Καπερναούμ. Η μητέρα της καταγόταν από βασιλική γενιά του Ισραήλ.

Η πρώτη γνωριμία της με τον Ιησού ήταν όταν Αυτός την απάλλαξε από τα επτά δαιμόνια που την κατέτρωχαν. Έκτοτε το όνομά της συναντιέται συχνά στα Ευαγγέλια. Πρόκειται για τη γυναίκα με την πιο συχνή παρουσία στην Καινή Διαθήκη.

Ο Μάρκος αναφέρει ότι, μαζί με την Μαρία Ιωσή παρακολούθησαν την ταφή του Ιησού με φροντίδα του Ιωσήφ Αριμαθαίας. Ο Ματθαίος γράφει πως βρισκόταν στο Γολγοθά την ώρα της σταύρωσης, μαζί με άλλες ακολούθους του Ιησού. Κατά τον Ματθαίο και πάλι, η Μαγδαληνή ήταν από τους πρώτους που είδαν ότι η πέτρα του τάφου του Ιησού είχε μετακινηθεί, ενώ ο Λουκάς αναφέρει ότι έτρεξε με τις υπόλοιπες γυναίκες να πει στους μαθητές ότι το σώμα του Ιησού έλειπε αλλά εκείνοι δεν το πίστεψαν. Τέλος, η Μαρία η Μαγδαληνή είναι εκείνη στην οποία πρωτοεμφανίζεται ο αναστημένος Ιησούς, τον οποίο όμως δεν θα αναγνωρίσει αμέσως, θεωρώντας τον ως κηπουρό.

Η παράδοση της Δυτικής Καθολικής Εκκλησίας

Η Παναγία και η Μαγδαληνή μπρος στον Εσταυρωμένο.

Η Αποκαθήλωση του Ρούμπενς. Η Μαγδαληνή σε πρώτο πλάνο, κρατά το πόδι του Ιησού.

ταυτίζει την Μαρία Μαγδαληνή (την αμαρτωλή που έπλυσε με μύρο τα πόδια του Ιησού και τα σκούπισε με τα μαλλιά της) με την αδελφή της Μάρθας και του Λαζάρου και με τη Μαρία που ήταν με τις γυναίκες που ακολούθησαν τον Ιησού. Αντίθετα, η Ανατολική Εκκλησία τις θεωρεί τρία ξεχωριστά πρόσωπα.

Το παράδοξο, βέβαια, είναι ότι για τον Άγιο Αμβρόσιο του Μιλάνου - μία από τις σπουδαιότερες προσωπικότητες του καθολικισμού -, την εποχή της Ανάστασης του Χριστού η (ιερόδουλη) Μαγδαληνή ήταν παρθένος. Άποψη που συμμαρτυρείται, δικαιολογημένα, και ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος, με βάση την Ορθόδοξη δοξασία.

Για τους Ορθοδόξους, μετά την Ανάληψη του Χριστού και την Κοίμηση της Θεοτόκου, η Μαρία η Μαγδαληνή, ακολουθώντας τον Ευαγγελιστή Ιωάννη, πήγε στην Έφεσο, όπου έζησε σε μία σπηλιά "εν μετανοία". Εκεί και πέθανε. Η μνήμη της εορτάζεται στις 22 Ιουλίου.

Για τους Καθολικούς, τα πράγματα διαφέρουν. Η προβηγκιανή παράδοση, π.χ., θέλει την Μαγδαληνή να έχει φτάσει στις ακτές της Saintes-Maries-de-la-Mer (Γαλλία),

όπου έζησε το υπόλοιπο της ζωής της σε μία σπηλιά, μέσα σε προσευχές. Η σπηλιά είναι σήμερα το ιερό του Sainte-Baume (Massif de la Sainte-Baume). Ο τάφος της βρίσκεται στο Saint-Maximin-la-Sainte-Baume (France), κάτω από την επιτήρηση και φροντίδα του τάγματος των Δομινικανών μοναχών. Θεωρείται ως ο 3ος σε σημασία τάφος της χριστιανοσύνης.

Αντίθετα, ο Grégoire de Tours, σε κείμενό του (590), τοποθετεί και αυτός -όπως και οι Ορθόδοξοι- τον τάφο της Μαρίας στην Έφεσο της Μικράς Ασίας.

Ωστόσο, αν κάποιος ανατρέξει σε κείμενα των "Απόκρυφων" Ευαγγελίων, οι διηγήσεις απομακρύνονται από τα δεδομένα των "κανονικών". Για παράδειγμα, το λεγόμενο Ευαγγέλιο του Φιλίππου που αποδίδεται στο μαθητή του Ιησού Φίλιππο, αναφέρει ότι "[...] Μαρία λεγόταν η αδελφή του και η μητέρα του και η σύζυγος του" (Ιησού), "Η σύζυγος του ήταν η Μαρία η Μαγδαληνή. Ο Ιησούς την αγάπησε πολύ [...]", και "Την αγαπούσε περισσότερο από όλους τους άλλους μαθητές και την φιλούσε συχνά στο στόμα".

Επίσης, το Ευαγγέλιο της

Η μετανουούσα Μαγδαληνή του Τιτσιάνο Βετσέλιο (1560)

Η Μαγδαληνή σε βιτρό της εκκλησίας του Weitensfeld και άγαλμα Απόστολου από την εκκλησία της Αγίου Στεφάνου της Βιέννης (Ρωμανική τέχνη)

Δύο από τους γνωστότερους πίνακες της Μαρίας Μαγδαληνής: Η εμφάνιση του Χριστού στη Μαρία Μαγδαληνή, του Alexander Ivanov (1834) και Η Μαγδαληνή στο σπήλαιο, του Jules Joseph Lefevre

Η Μετανοούσα Μαγδαληνή του Καραβάτζιο (1597) και η Μαγδαληνή στην Αποκαθήλωση του Καραβάτζιο (με τα χέρια σε στάση δέησης)

Μαρίας που βρέθηκε στο Γνωστικό Κώδικα του Βερολίνου (4ος -5ος αιώνας μ.Χ.) αναφέρει πως "Ο Πέτρος είπε στη Μαρία: Αδελφή, ξέρουμε ότι ο Σωτήρας σε αγαπούσε περισσότερο από τις υπόλοιπες γυναίκες". Αλλά και το Ευαγγέλιο του Θωμά τοποθετεί τη σχέση Ιησού-Μαγδαληνής ως σχέση συζύγων.

Αρκετοί σύγχρονοι ερμηνευτές των Γραφών μιλούν για "πνευματικό γάμο", υποστηρίζοντας ότι Θεάνθρωπος και γυναίκα ήταν σύζυγοι "στο πνεύμα". Άλλοι πάλι, σε έργα χωρίς επιστημονική τεκμηρίωση, πάνε πιο μακριά, υποστηρίζοντας ότι ο Ιησούς είχε και παιδιά με τη Μαγδαληνή.

Κατά το Μεσαίωνα, ο *Χρυσός Θρύλος* (Légende dorée) αναφέρει την Μαγδαληνή ως σύζυγο του Ευαγγελιστή Ιωάννη. Κάποιοι, πηγαίνοντας πιο μακριά, ταυτίζουν τη Μαγδαληνή και τον ίδιο τον Ιωάννη ως ένα και το αυτό πρόσωπο (το αγαπημένο του Ιησού). Για τον Ramon Jusino, μάλιστα, το κατά Ιωάννη Ευαγγέλιο είναι έργο της Μαγδαληνής, ενώ οι "ερευνητές της εναλλακτικής ιστορίας" Lynn Picknett και Clive Prince, διακρίνουν στο *Μυστικό δείπνο* του Λεονάρντο ντα Βίντσι γυναικεία μορφή στη θέση του Ιωάννη (θέση

που υποστηρίζει και ο Νταν Μπράουν στον Κώδικα ντα Βίντσι).

Πέρα όμως από τα έργα με μυστικιστικές φεμινιστικές προθέσεις, μία μεγάλη σειρά συγγραφέων παρουσίασε τη Μαγδαληνή ως σύζυγο ή ερωτική σύντροφο του Ιησού. Ανάμεσα σε αυτούς, ο Νίκος Καζαντζάκης, στον *Τελευταίο πειρασμό του Χριστού* (1951), ο Νίκος Κόκκινος στο *Το αίνιγμα του Ιησού της Γαλιλαίας*, ο Έρνεστ Χέμινγουεϊ στο *Σήμερα Παρασκευή*, ο Ρόμπερτ Γκρέιβς στο *Βασιλιάς Ιησούς*, ο Άντονι Μπέρτζες στο *Ο άνθρωπος από τη Ναζαρέτ*, κ.ά.

Όσο για τον πολυσυζητημένο *Κώδικα ντα Βίντσι* του Νταν Μπράουν, η Μαρία Μαγδαληνή αποτελεί το σύμβολο της ιερής θηλυκότητας, ταυτίζοντάς την μάλιστα με τον Άγιο Γκράαλ, το αρχαίο σύμβολο θηλυκότητας που η εκκλησία εξαφάνισε.

Η παρουσία της Μαγδαληνής στη θρησκευτική τέχνη της Δύσης είναι ιδιαίτερα συχνή. Δεν είναι λίγες οι φορές που απεικονίζεται ημίγυμνη και με λυτά τα μαλλιά, όπως οι «εκδιδόμενες» της Παλαιστίνης.

Μία θρησκεία, η Χριστιανική. Ωστόσο, σε πολλά επί μέρους στοιχεία, Καθολικοί και Ορθόδοξοι κατάφεραν να διατηρούν τις διαφορές τους. Αναρωτιέται κανείς αν αυτό ευνοεί την πίστη.

Λάκης Τσάκωνας

Μαρία η Μαγδαληνή με την Παναγία (μέση) και μόνη της (δεξιά) σε πίνακες του Βαν ντερ Χέιντεν

Λιλί Μαρλέν! Ποιός τη θυμάται;

Το "Lili Marleen" αναγνωρίστηκε και αγαπήθηκε από όλους τους στρατιώτες, όλων των μετώπων του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, καθώς και από τα εκατομμύρια των κοριτσιών και συζύγων που είχαν αφήσει πίσω τους. Εντούτοις, παρά την παγκόσμια δημοτικότητά του, το τραγούδι δεν αξιώθηκε να αφήσει φιλοτελική ίχνη: ούτε ένα γραμματόσημο, μία σφραγίδα, ένα μονόφυλλο. Κρίμα! Αναζητώντας, όμως, τα λίγα ντοκουμέντα που υπάρχουν για να το τεκμηριώσουν, θέλησα να σας το φέρω στη μνήμη.

Michele Picardi

Άκουσα για πρώτη φορά το Λιλί Μαρλέν να τραγουδιέται στην Τρίπολη της Λιβύης από τους Γερμανούς του Άφρικα Κορπς. Είχαν έρθει στη Λιβύη για να περιορίσουν τη ζημιά που είχε επιφέρει ο αξιοθρήνητος πόλεμος του Μουσολίνι.

Λίγο αργότερα -άλλη ανάμνηση-, ένας σταθμός που εξέπεμπε τα βράδια, άρχισε να μεταδίδει το ίδιο τραγούδι με ιταλικά λόγια. Ήταν μια εκπομπή που είχε τον τίτλο "Τραγούδια της πολεμικής περιόδου". Ιταλοί και Γερμανοί ήμασταν σύμμαχοι. Δεν ήταν παράξενο να τραγουδάμε ένα γερμανικό τραγούδι.

Όμως, η μεγάλη έκπληξη ήρθε όταν ακούσαμε το Λιλί Μαρλέν να μεταδίδεται στα αγγλικά, από το ραδιοφωνικό σταθμό του αντίπαλου στρατοπέδου. Ένα γερμανικό τραγούδι, ένα τραγούδι του εχθρού! Δεν ήταν παράξενο;

Θα ήταν πράγματι παράξενο, αν συνέβαινε αυτό το τραγούδι να είναι αποκλειστικά

γερμανικό. Στην πραγματικότητα ήταν παγκόσμιο, όσο και παγκόσμια ήταν τα συναισθήματα στα οποία ανα-

φερόταν: στην αγάπη, στα όνειρα, τη ζήλεια, τον φόβο για το θάνατο, τη νοσταλγία. Έννοιες απλές, ίσως ρητορικές, που όμως είναι σημαντικές για ένα στρατιώτη εκτεθειμένο στον κίνδυνο.

Το Λιλί Μαρλέν γεννήθηκε στη Γερμανία. Στην αρχή δεν ήταν παρά κάποιοι στίχοι που έγραψε το 1916 ο Χανς Λάιπ, δάσκαλος, δεκανέας του γερμανικού στρατού. Ο αυθεντικός τίτλος του ήταν *Das Lied eines jungen Soldaten auf der Wacht* (Το τραγούδι ενός νεαρού στρατιώτη στη σκοπιά) [λίγο πριν την αναχώρηση για το ανατολικό μέτωπο].

Ο τίτλος *Lili Marleen* αναφερόταν στο όνομα της αγαπημένης του, της Lili,

μιας νεαρής νοσοκόμας, που ο σκοπός την είδε για τελευταία φορά να απομακρύνεται ένα βράδυ, μέσα στην ομίχλη.

Είκοσι δύο χρόνια αργότερα, το 1937,

Η ελληνική παρτιτούρα του 1942, έκδοσης "Γαϊτάνου" με ελληνικά λόγια Πολ Μενεστρέλ. Και ενώ όλοι οι στιχουργοί των χωρών όπου μεταφράστηκε το τραγούδι προσπάθησαν να αποδώσουν το τρυφερό θέμα του τραγουδιού, ο πολυγραφότατος Μενεστρέλ μετάφρασε το γερμανικό Laterne (= φανάρι) σε "Λατέρνα"! (Εξ ου και ο ελληνικός τίτλος "το τραγούδι της λατένας") και συνέθεσε λόγια που αρχίζουν με: *Μια νοστιμούλα όλο τσαχπινιά, σαν τη δει ανάβει με μιας η γειτονιά...*

Τα εύκολα συχνά προτιμούνται!

παρά τον ελάχιστο πολεμικό χαρακτήρα τους, οι στίχοι δημοσιεύτηκαν σε μία συλλογή πατριωτικών τραγουδιών και τράβηξαν την προσοχή του μουσικού Νόρμπερτ Σούλτσε. Βρίσκοντας τους στίχους συμπαθητικούς, συνέθεσε τη μουσική της σε δύο ημέρες. Ο καημένος ο Σούλτσε, ο οποίος μέχρι τότε είχε εδραιώσει τη φήμη του συνθέτοντας στρατιωτικά εμβατήρια και προπαγανδιστικά ναζιστικά τραγούδια (στις μέρες μας έχουν όλα ξεχαστεί) δεν θα το πίστευε ποτέ ότι θα έμεινε για πάντα γνωστός από αυτή την απλή και ευχάριστη μελωδία.

Ωστόσο, το *Λιλί Μαρλέν* δεν άρεσε στο Γκέμπελς, αλλά ούτε είχε "τραβήξει" εμπορικά. Σε δύο χρόνια κυκλοφορίας πούλησε μόνο 2.000 δίσκους. Ο Γκέμπελς το απαγόρευσε τελικά. Αυτό δεν ήταν τραγούδι που μπορούσε να εξυπηρετήσει τους σκοπούς του πολέμου. Ήταν ηττοπαθές. Θύμιζε στους στρατιώτες το "κορίτσι" τους, το σπίντι τους που ήταν μακριά. Όλα αυτά δεν προωθούσαν τον πολεμικό του ζήλο.

Η περιπέτεια της "κοπέλας κάτω από το φανός" θα μπορούσε να τελειώσει εδώ. Όμως τα γεγονότα εξελίχθηκαν διαφορετικά.

Με την κατάληψη της Γιουγκοσλαβίας στις αρχές του 1941, η Βέρμαχτ είχε ενεργοποιήσει στην πρωτεύουσα έναν ισχυρό ραδιοφωνικό σταθμό, τον "Soldatensender Belgrad", που απευθυνόταν στους στρατιώτες

*Vor der Kaserne, vor dem großen Tor,
stand eine Laterne ...*

Κάρτα "Feldpost"
(γερμανικού στρατιωτικού ταχυδρομείου), με το φανάρι, το στρατιώτη και τη Λιλί.

Μετά από άδεια του συνθέτη, μία εκδοτική εταιρεία του Βερολίνου εκτύπωσε επιστολικά δελτάρια με τα λόγια του *Lili Marleen*. Οι εικονογράφηση περιλαμβάνει την πύλη του στρατώνα, τη σκοπιά με το σκοπό και, φυσικά, το φανάρι.

που βρίσκονταν στα διάφορα μέτωπα της Μεσογείου. Ο διευθυντής του, υπολοχαγός Karl-Heinz Reintgen, ζήτησε κάποτε από το Radio Vienna μία ποσότητα δίσκων να εμπλουτίσει το ρεπερτόριο των μουσικών εκπομπών. Ανάμεσα σε αυτούς υπήρχε και ένας με το *Λιλί Μαρλέν* που δεν μεταδιδόταν πια. Ο Reintgen, μη γνωρίζοντας μάλλον την απαγόρευση, το έβγαλε στον αέρα στις 18 Αυγούστου, σε ένα πρόγραμμα τραγουδιών που επαναλαμβάνονταν επί δώδεκα ημέρες. Όταν το γεγονός έφτασε στα αυτιά του Βερολίνου, δόθηκε αμέσως η εντολή να κοπεί το τραγούδι και ο πειθαρχημένος υπολοχαγός Reintgen συμμορφώθηκε αμέσως και το εξαίρεσε από το πρόγραμμα.

Σε αυτό ακριβώς το σημείο το *Λιλί Μαρλέν* αρχίζει να γίνεται θρύλος. Στην αρχή κατά δεκάδες, στη συνέχεια κατά εκατοντάδες, άρχισαν να φτάνουν επιστολές ακροατών που απευθύνονταν στη "Lili Marleen, Radio Belgrad", ζητώντας να ακούσουν και πάλι το τραγούδι. Στο σταθμό του Βελιγραδίου σκέφτηκαν τότε να κάνουν ένα συμβιβασμό, τοποθετώντας το τραγούδι στο τέλος του προγράμματος, στις 21.55', όταν η ακροατικότητα θα ήταν μικρή.

Ο Γκέμπελς σκύλιασε. Καθώς όμως πολλές χιλιάδες στρατιωτών, ακόμα και ο ίδιος ο στρατάρχης Ρόμελ, ζητούσαν επίμονα τη συνέχισή της, δεν μπορούσε να συνε-

χίσει την απαγόρευση της μετάδοσης. Προς στιγμήν σκέφτηκε να βρει διέξοδο με τη διαφοροποίηση του τραγουδιού, δίνοντάς του ρυθμό εμβιατηρίου. Ήταν όμως βέβαιος ότι θα επακολουθούσε δεύτερη χιονοστιβάδα διαμαρτυριών. Έτσι, "το κορίτσι κτάτω από το φανάρι" επέστρεψε και πάλι στα ερτζιανά, κάθε βράδυ, επί τέσσερα χρόνια, ικανοποιώντας την επιθυμία των παιδιών της Βέρμαχτ.

Αλλά όχι μόνο σε αυτά. Καθώς τα ραδιοκίματα δεν έχουν περιορισμούς στη διάδοσή τους, το Λιλί Μαρλέν άκουγαν και οι στρατιώτες της 8ης Βρετανικής Στρατιάς που μαχόταν στην Αφρική. Το αγάπησαν και αυτοί, το έκαναν δικό τους, και ζήτησαν από το Radio Cairo να το μεταδίδει καθημερινά. Οι Άγγλοι υπεύθυνοι ζήτησαν αμέσως να δημιουργηθεί μία αγγλόφωνη εκδοχή, την οποία ετοίμασε βιαστικά ο γνωστός συνθέτης Τόμι Κόνορ.

Ήταν μεγάλη η έκπληξη που δοκίμασαν οι Ιταλο-Γερμανοί, μπαίνοντας στο Τομπρούκ το 1943, όταν άκουσαν από τα μεγάφωνα ενός καφενείου το *Λιλί Μαρλέν*, που στα αγγλικά είχε γίνει *The girl of the lamplight* (το κορίτσι

του φαναριού).

Μετά την Αφρική, το *Λιλί Μαρλέν* διαδόθηκε στην Ευρώπη και έγινε το τραγούδι της προτίμησης των στρατιωτών όλων των αντιμαχόμενων στρατοπέδων. Οι δίσκοι του πουλιόντουσαν κατά εκατομμύρια σε Γερμανία, Ιταλία, Μεγάλη Βρετανία, Η.Π.Α., παντού. Ο δίσκος που ηχογραφήθηκε στα γερμανικά και αγγλικά μεταξύ 1944 και 1945, με τη φωνή της Μάρλεν Ντίτριχ, έμεινε στις πρώτες θέσεις της λίστας επιτυχίων για πολλούς μήνες.

Το 1968 έγινε "τραγουδί διαμαρτυρίας" και επανήλθε στη μόδα, σημειώνοντας νέα ρεκόρ πωλήσεων, ενώ το 1981 εξακολούθησε να είναι στη Γερμανία ένα από τα τραγούδια με τις περισσότερες πωλήσεις. Το 1986 ήταν παρόν ακόμα και στη λίστα μουσικών

επιτυχιών της Ιαπωνίας!

Το Λιλί Μαρλέν μεταφράστηκε σε 48 γλώσσες. Από τα ιαπωνικά και ρωσικά, μέχρι τα εβραϊκά, τα σλοβένικα και τα ολλανδικά. Παίχτηκε και τραγουδήθηκε σε μία σειρά από ταινίες, ακόμα και πρόσφατες. Στην κροατική εκδοχή του ήταν το τραγούδι της προτίμησης του στρατάρχη Τίτο. Ο Τσόρτσιλ, στις διακοπές του στη Ριβιέρα το 1948, ζήτησε από την ορχήστρα να το παίξει. Μετά από αυτό, όλα τα υπόλοιπα βράδια της παραμονής του εκεί, το *Λιλί Μαρλέν* συνόδευε μελωδικά την είσοδό του στο εστιατόριο.

Είναι πλήθος τα ανέκδοτα που συνδέονται με αυτό το τραγούδι, όπως αυτό με τον Αϊζενχάουερ, την εποχή που ήταν διοικητής των συμμαχικών δυνάμεων στην Ευρώπη. Βρισκόταν στον Τιρόλο, σε μία επιθεώρηση των αμερικανικών στρατευμάτων. Την ώρα του δείπνου, έμαθε ότι ο Χανς Λάιπ (στιχουργός

Η αυθεντική εκτέλεση που μετέδιδε το Radio Beograd είχε για ερμηνεύτρια την ήδη γνωστή τραγουδίστρια Lale Andersen, η οποία στην αρχή δεν ήθελε με κανένα τρόπο να τραγουδήσει το *Λιλί Μαρλέν*, επειδή η πρώτη εκτέλεση δεν είχε επιτυχία. Αργότερα, χάρη στην ερμηνεία της, το τραγούδι έγινε ιδιαίτερα δημοφιλές. Υπολογίζεται ότι η Άντερσεν έλαβε τουλάχιστον εκατό χιλιάδες επιστολές από στρατιώτες του μετώπου, ακόμα και μετά το τέλος του πολέμου.

Ο Hans Leip, στιχουργός του *Lili Marleen*, τιμήθηκε το 1993 με ένα γραμματόσημο για τα 10 χρόνια από το θάνατό του. Όχι όμως μόνο γι' αυτό το τραγούδι, αλλά για την πολλαπλή καλλιτεχνική του δραστηριότητα. Ήταν μυθιστοριογράφος, θεατρικός συγγραφέας, ζωγράφος και περίφημος ξυλογράφος. Το γραμματόσημο απεικονίζει τη *Γέφυρα του Τουλεντου*, έργο που φιλοτέχνησε το 1921. Δίπλα υπάρχει η υπογραφή του.

ος και περίφημος ξυλογράφος. Το γραμματόσημο απεικονίζει τη *Γέφυρα του Τουλεντου*, έργο που φιλοτέχνησε το 1921. Δίπλα υπάρχει η υπογραφή του.

Μεταξύ των πολλών εκτελέσεων του Λιλί Μαρλέν, υπάρχουν μερικές από διάσημους καλλιτέχνες, όπως ο Μπινγκ Κρόσμπι και η Μάρλεν Ντίτριχ, η οποία το είχε συμπεριλάβει στο μόνιμο ρεπερτόριο της στις πολυάριθμες συναυλίες που έδωσε επί τρία χρόνια για τους στρατιώτες της Βόρειας Αφρικής, Ιταλίας, Μ.Βρετανίας κλπ. Ήταν μάλιστα υποχρεωμένη, σχεδόν πάντα, να το τραγουδά σε "bis", μετά από απαίτηση του κοινού.

γός του τραγουδιού) έμενε σε ένα κοντινό χωριό και ζήτησε αν ήταν δυνατό να τον επισκεφτεί. Του απάντησαν ότι ο Λάιπ ήταν ήδη στο κρεβάτι. Τότε, ο Αϊζενχάουερ σχολίασε: "Ας μη τον ενοχλήσουμε. Πρέπει να του είμαστε ευγνώμονες για το μεγάλο δώρο που έκανε σε όλους τους μαχομένους".

Michele Picardi
Notiziario Tematico del CIFT, No 160,
 Ιούνιος 2007
 Μετάφραση, συμπληρώσεις: Π. Λεούσης

Ακολουθεί μετάφραση των δύο πρώτων στροφών του τραγουδιού:

*Μπρος στο στρατόνα, Στη μεγάλη πύλη
 Υπήρχε ένα φανάρι, Και υπάρχει ακόμη εκεί
 Εκεί θέλουμε να ανταμώσουμε
 Στο φανάρι να στεκόμαστε
 Σαν άλλοτε, Λιλί Μαρλέν.
 Οι δύο μας σκιάς, Σαν μία έμοιαζαν
 Το πόσο αγαπόμασταν ήταν αμέσως φανερό
 Κι όλος ο κόσμος να το δει
 Όταν στο φανάρι θα στεκόμαστε
 Σαν άλλοτε, Λιλί Μαρλέν.*

Ελληνικοί θησуроί στα ξένα

Ο ΕΦΗΒΟΣ ΤΟΥ ΑΚΡΑΓΑΝΤΑ

Το άγαλμα του Εφήβου του Ακράγαντα θεωρείται ως ένα από τα αριστουργήματα της ελληνικής γλυπτικής τέχνης του 5ου π.Χ. αιώνα. Βρέθηκε το 1897 στον Ακράγαντα, σε μία δεξαμενή της Ακρόπολης της πόλης που βρίσκεται απέναντι από την πεδιάδα που διασχίζει ο ομώνυμος ποταμός Ακράγας.

Πρόκειται για έργο Έλληνα γλύ-

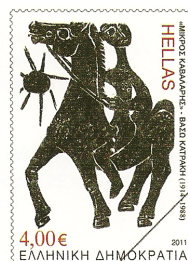
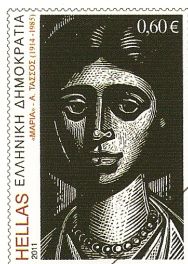
πτη που μεταφέρθηκε από την Ελλάδα στη Σικελία ή φιλοτεχνήθηκε εκεί και αντικατοπτρίζει το καλλιτεχνικό ύφος της εποχής του Θήρωνα, τυράννου του Ακράγαντα, ο οποίος, μαζί με τον Γέλωνα των Συρακουσών κατατρόπωσαν τους Καρχηδόνιους στην Ιμέρα το 480 π.Χ. Παρομοιάζεται με τον Έφηβο του Κριτίου του Μουσείου της Ακρόπολης των Αθηνών του 480 π.Χ. και χαρακτηρίζεται ως ένα από τα σημαντικότερα αττικά αγάλματα της Αρχαϊκής Περιόδου.

Η στιλπνότητα του μαρμάρου και η μεγάλη λεπτομέρεια της κόμμωσης κάνουν μερικούς να πιστεύουν ότι πρόκειται για αντίγραφο χάλκινου πρωτοτύπου.

ΟΙ ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

α) ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ

ΕΛΛΑΔΑΣ

• Στις 20 Ιανουαρίου κυκλοφόρησε η 1^η σειρά γραμματοσήμων του 2011 με τίτλο "ΕΛΛΗΝΕΣ ΧΑΡΑΚΤΕΣ ΤΟΥ 20ου ΑΙΩΝΑ", κλάσεων € 0.03, 0.30, 0.60, 1.00, 4.00 (Σύνολο € 5.93), σε 150.000 πλήρεις σειρές, 16.000 ΦΠΗΚ προς € 8.10, 1000 τυποποιημένες σειρές προς € 8.80, 1500 απλά λευκώματα σειράς προς € 18.00 και Κάρτες Μάξιμουμ (6000 τεμάχια για τις τέσσερες πρώτες κλάσεις και 2000 για το τετράδραχμο) προς € 1.60 εκάστη.

• Στις 23 Φεβρουαρίου κυκλοφόρησε η 2^η σειρά γραμματοσήμων του 2011 με τίτλο "ΕΠΕΤΕΙΟΙ-ΓΕΓΟΝΟΤΑ", κλάσεων € 0.03, 0.10, 0.20, 0.60, 1.50 και 3.00 (σύνολο € 5.43), σε 150.000 πλήρεις σειρές, 16.000 ΦΠΗΚ προς € 7.30, 1500 απλά λευκώματα σειράς προς € 16.30 και 7000 Κάρτες Μάξιμουμ (5 X 1000) προς € 1.60 εκάστη.

• Στις 18 Μαρτίου 2010 κυκλοφόρησε η 3^η σειρά γραμματοσήμων του 2011 με τίτλο "SPECIAL OLYMPICS ΑΘΗΝΑ 2011", κλάσεων € 0.02, 0.04, 0.60, 0.75 και 4.20 (σύνολο € 5.61), σε 150.000 πλήρεις σειρές, 16.000 ΦΠΗΚ προς € 7.60, 3.000 φύλλα προσωπικού γραμματοσήμου που θα περιέχουν 10 γραμματόσημα των 0.60 και αντίστοιχους λευκούς χώρους, προς € 10.00 το φύλλο, 8.000 αριθμημένα τευχίδια που περιέχουν 24 διπλά γραμματόσημα των € 0.60 καθώς και τη μασκότ των αγώνων προς € 18.00, 1500 τυποποιημένες σειρές προς € 8.80, 1500 απλά λευκώματα σειράς προς € 17.00 και 7.500 Κάρτες Μάξιμουμ (5 X 1500) προς € 1.60 εκάστη.

• Στις 18 Μαρτίου 2011 κυκλοφόρησε η 1^η σειρά γραμματοσήμων Αγίου Όρους- Αθω του 2011 με τίτλο "ΠΡΩΤΟΓΡΑΜΜΑΤΑ Α'", κλάσεων € 0.50, 0.60, 0.75, 1.00., 1.50 και 2.15 (σύνολο € 6.20), σε 45.000 πλήρεις σειρές, 6.000 ΦΠΗΚ προς € 9.20 (2 φάκελοι), 2500 λευκώματα σειράς προς € 35.00 και 21.000 Κάρτες Μάξιμουμ (6 X 3500) προς € 1.60 εκάστη.

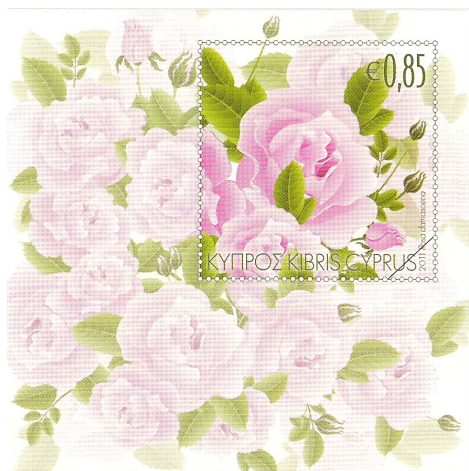
ΚΥΠΡΟΥ:

• Στις 28 Ιανουαρίου 2011 κυκλοφόρησε η σειρά "100χρονα Ανόρθωσης Αμμοχώστου", αξίας € 0.34, σε φυλλάρακια των 8 γραμματοσήμων, και ΦΠΗΚ προς € 0,68 εκάστος.

• Στις 28 Ιανουαρίου 2011 κυκλοφόρησε επίσης η σειρά "Διάσημοι Συνθέτες του Αιώνα", τριών γραμματοσήμων αξίας € 0.51 το καθένα, σε φυλλαράκια των 6 γραμματοσήμων, και ΦΠΗΚ προς € 1.87 έκαστος.

• Στις 23 Μαρτίου 2011 κυκλοφόρησε η σειρά "Αρωματικά λουλούδια-Τριαντάφυλλα", ενός γραμματοσήμου (σε φυλλαράκια των 10) και ενός φεγιέ, αξίας € 0.34 και 0.85, αντίστοιχα. Κυκλοφόρησαν επίσης ΦΠΗΚ προς € 1.53 έκαστος.

• Στις 23 Μαρτίου 2011 κυκλοφόρησε επίσης η σειρά "Κυπριακά κεντήματα», δύο γραμματοσήμων αξίας € 0.26 και 0.43. Κυκλοφόρησαν επίσης ΦΠΗΚ προς € 1.03 έκαστος.

Β)ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΕΣ ΣΦΡΑΓΙΔΕΣ

ΕΛΛΑΔΑΣ

• Χρησιμοποιήθηκε στις 2 Φεβρουαρίου 2011 με την ευκαιρία της ανακήρυξης του έτους 2011 ως Διεθνούς Έτους Χιμείας.

• Χρησιμοποιήθηκε στις 21 Μαρτίου 2011 με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 20 χρόνων δημιουργικής πορείας του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών.

• Χρησιμοποιήθηκε στις 24 Μαρτίου 2011 με την ευκαιρία των εγκαινίων της έκθεσης θρησκευτικού γραμματοσήμου που πραγματοποιήθηκε στο Πνευματικό Κέντρο του Ιερού Ναού Κοιμήσεως Θεοτόκου στην Επανωμή Θεσσαλονίκης, με την ευκαιρία της μεταφοράς-υποδοχής για προσκύνημα του Τίμιου Ξύλου Ιεαράς Μονής Κουτλουμουσίου Αγίου Όρους.

ΚΥΠΡΟΥ

• C2/2011. Χρησιμοποιήθηκε από 3 έως 5 Μαρτίου 2011 με την ευκαιρία της Διεθνούς Φιλοτελικής Έκθεσης "MUNCHEN 2011" που έγινε στο Μόναχο τις παραπάνω ημερομηνίες.

γ) ΣΦΡΑΓΙΣΤΙΚΟΙ ΔΑΚΤΥΛΙΟΙ ΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΑ ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ:

ΕΛΛΑΔΑΣ

• «ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ - 20 ΧΡΟΝΙΑ» και «MEGARON, THE ATHENS CONCERT HALL». Χρησιμοποιήθηκε από 20 Μαρτίου έως 20 Απριλίου 2011.

ΚΥΠΡΟΥ

• S1/2011. Χρησιμοποιήθηκε από 31 Ιανουαρίου έως 1η Φεβρουαρίου 2011 με την ευκαιρία των εκδηλώσεων για την "Εβδομάδα του Δέντρου" (30.01 - 5.02.2011) (Γνωστή επαναλαμβανόμενη σφραγίδα).

• S3/2011. Χρησιμοποιήθηκε από 21 έως 22 Μαρτίου 2011 με την ευκαιρία της "Παγκόσμιας Ημέρας Νερού" (22.03.2011) (Γνωστή επαναλαμβανόμενη σφραγίδα).

• S4/2011. Χρησιμοποιήθηκε από 24 έως 28 Μαρτίου 2011 με την ευκαιρία της "Παγκόσμιας Ημέρας Θεάτρου" (27.03.2011) (Γνωστή επαναλαμβανόμενη σφραγίδα).

ΟΗΕ

Στις 4 Φεβρουαρίου 2011 κυκλοφόρησαν οι εξής δύο σειρές:

• Η σειρά (ΟΗΕ 01/11) με τίτλο "DEFINITIVE B' '10", αξίας € 1.25 και ΦΠΗΚ COMBO αντί € 1.59.

• Το φεγιέ (ΟΗΕ 02/11) με τίτλο "INDIGENOUS PEOPLE", αξίας € 11.63 και ΦΠΗΚ ΦΕΓΙΕ COMBO αντί € 13.69.